

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร
อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชิตพนก จานะกุล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์บัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๐

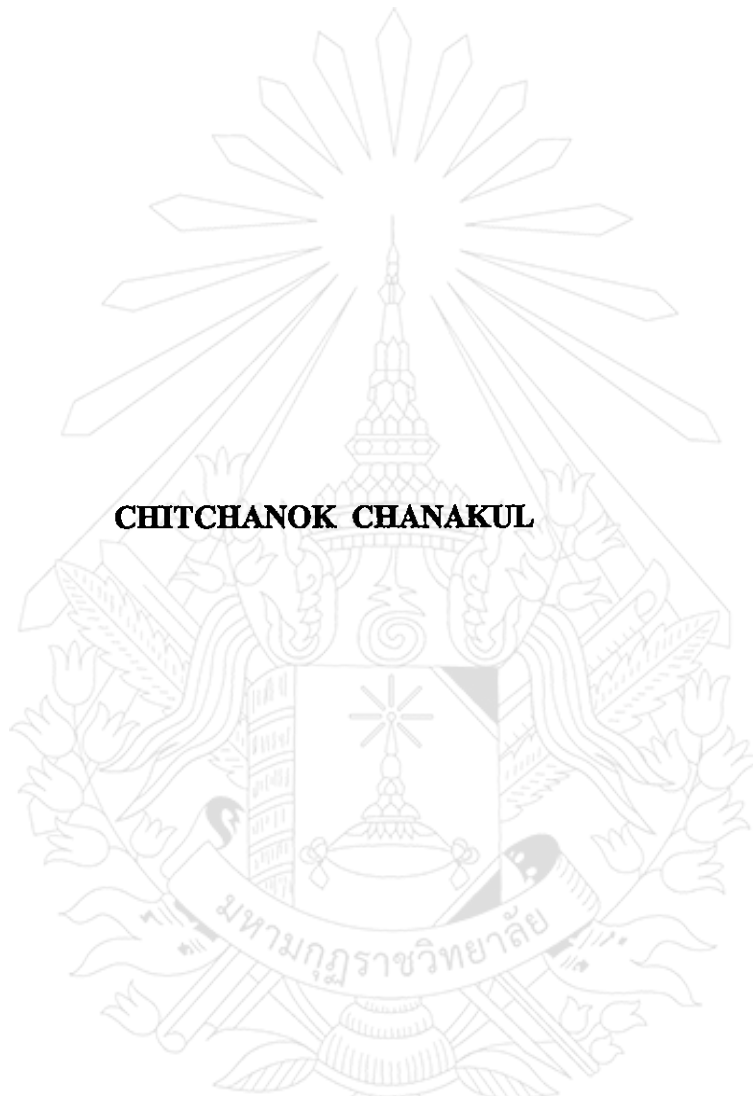
ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร
อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

B 17027

**PEOPLE 'S SATISFACTION TOWARDS ADMINISTRATION OF
TAMBOL HUA SAI MUNICIPALITY, HUA SAI DISTRICT,
NAKHONSITHAMMARAT PROVINCE**

CHITCHANOK CHANAKUL

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

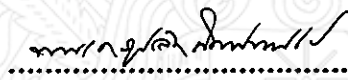
B.E.2551 (2008)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของ
เทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา : นายชิตชนก ชนะกุล
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. เดชชาติ ตริทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร. ประยงค์ ชูรักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

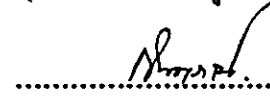
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร. เดชชาติ ตริทรัพย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. ประยงค์ ชูรักษ์)

.....กรรมการ
(ผศ. พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

.....กรรมการ
(ดร. กัณฑ์กมล หนูทองแก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : **People 's Satisfaction towards administration of Tambol
Hua-Sai Municipality, Hua-Sai District,
Nakhon Si thammarat Province**

Student's Name : **Mr. Chitchanok Chanakul**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Detchat Treesap**

Co-Advisor : **Dr. Prayong Churak**

**Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.**

P. Sampipattanaviriyajarn
..... **Dean of Graduate School**
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
..... **Chairman**
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

D. Treesap
..... **Advisor**
(Dr. Detchat Treesap)

P. Churak
..... **Co-Advisor**
(Dr. Prayong Churak)

S. Chaimusik
..... **Member**
(Ass. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

K. Nuthongkaew
..... **Member**
(Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อนักศึกษา : นายชิตชนก ชนะกุล

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา : คร.เดชชาติ ทวีทรัพย์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : คร.ประยงค์ ชูรักษ์

ปีการศึกษา : 2551

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ประชาชนที่มีเพศชาย อายุ 18 - 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า และปริญญาตรีขึ้นไป อาชีพนักธุรกิจและรับจ้าง มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเพศหญิงมีความพึงพอใจน้อย
- 2) ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน

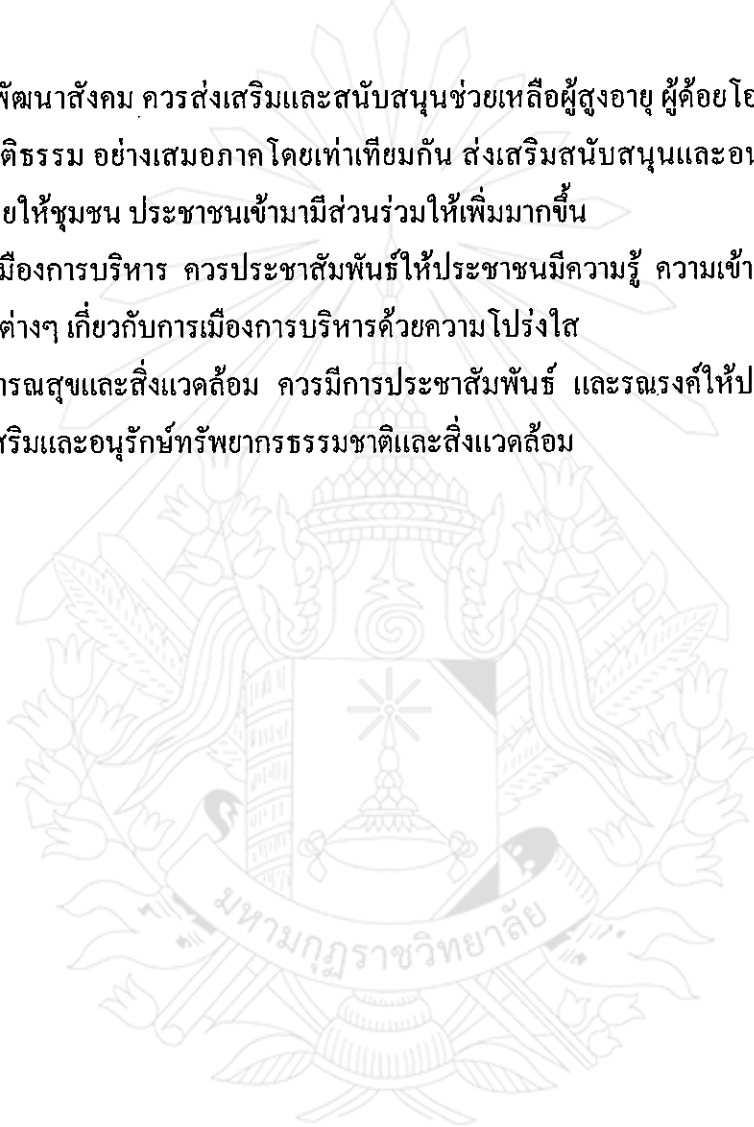
3) ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนในแต่ละด้านที่สำคัญ ได้แก่

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ควรส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านอาชีพต่างๆ ให้แก่ชุมชนอย่างหลากหลายและทั่วถึง โดยการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ หรือจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของเทศบาลอย่างชัดเจน

ด้านการพัฒนาสังคม ควรส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ด้วยความโปร่งใส และยุติธรรม อย่างเสมอภาค โดยเท่าเทียมกัน ส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์งานประเพณีด้านต่างๆ โดยให้ชุมชน ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้เพิ่มมากขึ้น

ด้านการเมืองการบริหาร ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆ เกี่ยวกับการเมืองการบริหารด้วยความ โปร่งใส

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรมีการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกช่วยกันส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Thematic Title : **Satisfaction 's towards Administration of Tambol Hua-Sai Municipality, Hua-Sai District, Nakhonsithammarat province**

Student's Name : **Mr. Vichian Duangprim**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Kantaphon Nuthongkaew**

Co-Advisor : **Dr. Prayong Churuk**

Academic Year : **B.E. 2550 (2007)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper (Independent Study) were 1) to study of people's satisfactory towards Tambol Hua-Sai municipality administration, Hua-Sai district, Nakhonsithammarat province. 2) to compare the people's satisfactory towards Tambol Hua-Sai municipality administration, Hua-Sai district, Nakhonsithammarat province according to sex, age, degree of education and occupation in differentiation and 3) to study the suggestion and the way to encourage of people's satisfactory towards Tambol Hua-Sai municipality administration, Hua-Sai district, Nakhonsithammarat province. The samples in this study composed of people at the number of 354 persons in Tambol Hua-Sai municipality administration, Hua-Sai district, Nakhonsithammarat province. The instrument for data collection was questionnaires by rating scale the statistic analysis by percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of research were found as follows ;

1) Male people, the age of 18 -35 years and upper 35 years primary and high school or lower high school and upper B.A., business and labour had satisfied towards Tambol Hua-Sai municipality administration by including were at moderate level, expected female people was at low level.

2) Sex, degree of education, occupation of people had satisfied towards Tambol Hua-Sai municipality administration by including were different at 0.01 level of significance, excepted the different of age had satisfied by including were not different.

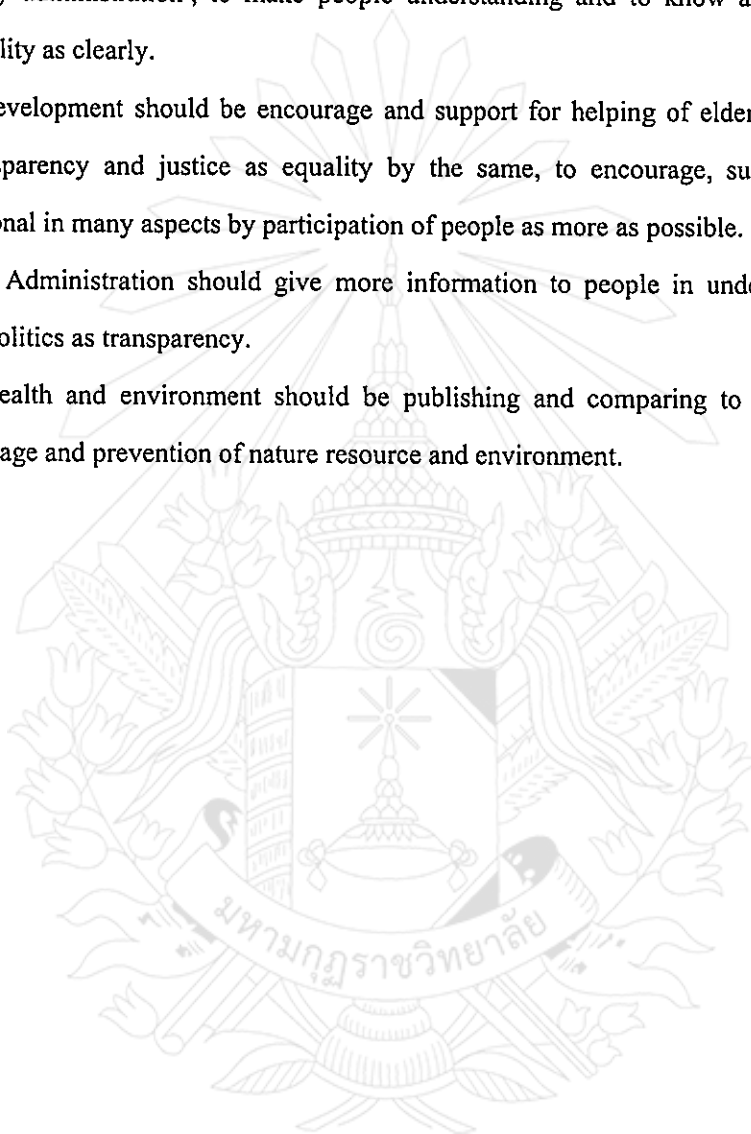
3) The suggestion and the way to encourage of people's satisfactory in each aspects as follows.

Economic development should be encourage and support in occupations to Community as varieties and cover all, by information or spreading of publishing about Tambol Hua-Sai municipality administration , to make people understanding and to know about role, function of municipality as clearly.

Social development should be encourage and support for helping of elders, lack of opportunity as transparency and justice as equality by the same, to encourage, support and prevention of traditional in many aspects by participation of people as more as possible.

Political Administration should give more information to people in understanding about activities for politics as transparency.

Public health and environment should be publishing and comparing to people in conscious for encourage and prevention of nature resource and environment.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของ ครู อาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ ทีมงานวิจัย จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เมตตาอนุเคราะห์ นำทีมมาจัดสัมมนาวิจัยให้ผู้วิจัย ได้มีความรู้เรื่องวิจัย

ขอขอบคุณ ดร.เดชชาติ ศรีทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ประยงค์ ชูรักษา อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม

ขอขอบคุณ อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโศกราชทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ ประสาท วิชาความรู้ และปลูกฝัง จุดประกาย แนวความคิด อันเป็นประโยชน์ แก่ผู้ทำวิจัย เป็นอย่างมากในการเขียนสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถาม ตลอดถึงขอขอบคุณ นายกเทศมนตรี คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลหัวไทร หัวหน้าส่วนราชการ ผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทรทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ ครอบครัวชนะกุล พร้อมทั้งญาติสนิท มิตรสหาย ทุกท่าน ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชา แต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน

ชิตชนก ชนะกุล

มหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน	6
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาล	11
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	15
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.5 สรุปกรอบแนวคิด	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง	28
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย	29

3.5 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	30
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ การบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	35
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	51
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	55
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	57
5.1 สรุปผลการวิจัย	58
5.2 อภิปรายผล	61
5.3 ข้อเสนอแนะ	63
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	63
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	69

ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือในการวิจัย	71
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย	75
ภาคผนวก ง	ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	77
ภาคผนวก จ	แบบสอบถาม	90
ภาคผนวก ฉ	ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม	97
ประวัติผู้วิจัย		100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	33
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ	33
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามการศึกษา	34
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ	34
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ	35
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามเพศ	36
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านการเมืองการบริหาร จำแนกตามเพศ	37
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ	38
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามอายุ	39

ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านการเมืองการบริหาร จำแนกตามอาชีพ	49
ตารางที่ 4.20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ	50
ตารางที่ 4.21	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวม จำแนกตามเพศ	51
ตารางที่ 4.22	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวม จำแนกตามอายุ	52
ตารางที่ 4.23	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวม จำแนกตาม การศึกษา	53
ตารางที่ 4.24	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่ มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวม จำแนกตามอาชีพ	54
ตารางที่ 4.25	แสดงข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัว ไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นโรงเรียนฝึกปฏิบัติที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ ทั้งนี้เพราะเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตัดสินใจปัญหาซึ่งมีลักษณะเป็นปัญหาของท้องถิ่นตนเองแต่การปกครองท้องถิ่นของไทยตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะก่อนมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หรือเป็นที่รู้จักกันในนามของรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนั้น ยังขาดลักษณะการปกครองตนเองของท้องถิ่นที่แท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยการปกครองตนเองของท้องถิ่นยังถูกควบคุมจากส่วนกลางค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอำนาจหน้าที่ การบริหารงานบุคคล และการหารายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในท้องถิ่นผลก็คือ “ท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งไม่อาจริเริ่มจัดบริการ ตลอดจนกำกับดูแล และควบคุมการบริหารท้องถิ่นของตนเองรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อปฏิรูปการเมือง การปกครองของประเทศครั้งยิ่งใหญ่ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย”

ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบัน ได้แบ่งการปกครองออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอยู่ 4 รูปแบบ คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนั้น โดยหลักการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งก็จะดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภา การบริหารของส่วนท้องถิ่นคือ หลักกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้กับประชาชนโดยตรง โครงสร้างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้น ๆ และนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่นนั้น²

อย่างไรก็ตามจากระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาการบริหารงานตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ 2540 นั้น เทศบาลซึ่งเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ประสบกับสภาพปัญหาอุปสรรคจากผลของการดำเนินงานตลอดมา ในลักษณะคล้ายคลึงกัน ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการเมืองการบริหาร และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดังนั้น ปัญหาของเทศบาลดังที่กล่าวแล้ว เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรทำการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเทศบาลตำบลหัวไทรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทรแตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทรแตกต่างกัน

²สนธิ จรอนันต์, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, 2543), หน้า 1-2.

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทรแตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทรแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จากประเด็นการพัฒนาด้านต่าง ๆ คือ

1. การพัฒนาเศรษฐกิจ
2. การพัฒนาสังคม
3. การเมืองการบริหาร
4. ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหัวไทร มีทั้งหมด 4,500 คน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่และมอแกน(Krejcie and Morgan)³ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เทศบาลตำบลหัวไทร มีพื้นที่ 1.8 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 2 ตำบล 4 หมู่บ้านคือ ตำบลหน้าสตน หมู่ที่ 3,7 ตำบลหัวไทร หมู่ที่ 1,8 มี 7 ชุมชน มีชมรมผู้สูงอายุ และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ

³สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547), หน้า 64.

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร

1.5.2 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร เพื่อปรับปรุงการบริหารงานด้าน การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การเมืองการบริหาร และ สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบลหัวไทร

1.5.3 สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ มาใช้เพื่อเป็นประโยชน์และการปรับปรุงการบริหารงาน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การเมืองการบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแสดงความรู้สึกพอใจ เป็น 5 ระดับ คือ พอใจน้อยที่สุด พอใจน้อย พอใจปานกลาง พอใจมาก พอใจมากที่สุด

การบริหารงาน หมายถึง การบริหารต่อประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อยาจะให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขและหาทางช่วยเหลือให้ประชาชน/ชุมชนซึ่งอยู่ภายใต้การปกครอง มีความผาสุก

เทศบาลตำบลหัวไทร หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบอำนาจจากการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นบริหารการปกครองท้องถิ่นกันเองซึ่งอยู่ภายใต้ กฎหมายระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการต่าง ๆ โดยการควบคุมกำกับดูแลการบริหารจากส่วนกลาง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง สำนักงานเทศบาลตำบลหัวไทร ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

การพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เทศบาลกระทำเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและการประกอบธุรกิจประเภทต่างๆ เพื่อให้ดำเนินไปด้วยความยั่งยืนมั่นคง และส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้แก่ประชาชน รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อกระจายรายได้ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

การพัฒนาสังคม หมายถึง การส่งเสริมอำนวยความสะดวกและบริการด้านสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลมีคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างมีคุณค่า

การพัฒนาการเมืองการบริหาร หมายถึง การพัฒนาเทศบาลให้เป็นสถาบันการบริหาร
ท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตยที่มีความมั่นคง และมีคุณค่าต่อประชาชน ตลอดจนการปรับปรุง
และการจัดระบบการบริหารให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาในด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
การบำบัดฟื้นฟูและเฝ้าระวังป้องกันทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกและความ
ตระหนักในการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อความสวยงาม เสริมสร้างบรรยากาศแห่งความน่าอยู่
อาศัยของเมือง และมีทรัพยากรธรรมชาติแบบยั่งยืน

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร” อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า จากเอกสาร ตำรางานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ การเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล ข้อมูลพื้นฐานและโครงสร้างการบริหารงานตามสภาพความเป็นจริง เพื่อนำความรู้ที่ได้ศึกษาเป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 สรุปกรอบแนวคิด

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชน

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

คำว่า “**ความพอใจ**” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ. 2542 ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง รัก ชอบใจ' นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย “**ความพึงพอใจ**” ที่แตกต่างกันมากหลายมิติ ดังต่อไปนี้

Nancy Morse ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ลดความเครียด โดยเมื่อความเครียดได้รับการตอบสนอง และลดลงก็จะเกิดความพึงพอใจตามมา¹

---

¹พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย , 2538), หน้า 793.

²สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว”, การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2541, หน้า 10.

Benjamin Wolman ให้ความหมาย ความพึงพอใจไว้ว่า การมีความสุข ความสบายใจที่ได้เห็น ได้ร่วมกิจกรรม³

Phillip Applewhite ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ หมายถึง ความสุข ความสบายที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขความสบายที่เกิดจากการเข้าร่วม ได้รู้ ได้เห็น ในกิจกรรมนั้นๆ⁴

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นความพอใจพอใจต่อสิ่งนั้น หรือกิจกรรมนั้นๆ⁵

2.1.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

องค์ประกอบของความพึงพอใจ มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจ ดังนี้

Von Haller Gilmer ได้สรุปองค์ประกอบของความพึงพอใจ คือ “ลักษณะทางสังคม (Social Aspects) ได้แก่การมีความสัมพันธ์ที่ดี ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจลักษณะของกิจกรรมที่ทำ (Intrinsic Aspects) ได้แก่การมีความสัมพันธ์ที่ดีที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจลักษณะกิจกรรมที่ตรงกับความรู้อ ความสามารถ ความมั่นคงปลอดภัย (Security) ได้แก่ ความมั่นคงของกิจกรรม การติดต่อสื่อสาร (Communications) ได้แก่ การสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวกให้การดำเนินกิจกรรม เป็นไปอย่างราบรื่นสภาพการทำงาน(Working Condition) ได้แก่ลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ แสง เสียง อากาศ เป็นต้น⁶

Joseph Tiffin และ Ernest Mc Cormick ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพึงพอใจไว้ว่า “ได้แก่ สภาพการทำงาน หรือ กิจกรรม เพื่อนร่วมงาน ลักษณะของงาน ผู้เกี่ยวข้อง กับงาน หรือกิจกรรม”⁷

³เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

⁵อรรดกิจ กรณ์ทอง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดระบบสายตรวจ : ศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงค์ราชนิเวศน์”, **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2535, หน้า 10.

⁶ชาติรี คงรอด, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน : ศึกษากรณีในเขตอำเภอเมือง”, **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2538, หน้า 14.

⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 15.

William Van Dersal ได้กล่าวถึง “ปัจจัยหรือตัวแปรที่เอื้ออำนวย ต่อความพึงพอใจ นั้น ประกอบด้วย นโยบาย และการบริหารของหน่วยงาน หรือ สภาพลักษณะกิจกรรม ความสัมพันธ์ผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม”⁸

Abraham Laleynik และ Others ได้ศึกษาวิจัยและสรุปว่า มนุษย์มีความต้องการ และการตอบสนองความต้องการดังกล่าว มี 2 ลักษณะสำคัญคือ

1. **ความต้องการภายนอก** ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัย การร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสามารถ การตอบสนองความต้องการ

2. **ความต้องการภายใน** ได้แก่ ความต้องการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ความต้องการมีศักดิ์ศรี ความต้องการความสำเร็จในชีวิต⁹

2.1.3 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจนั้น พบว่า ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ถ้าจะสามารถพิจารณา ได้ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้พบว่า ปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ กิจกรรมโดยพิจารณาที่เนื้อหาของกิจกรรม และสภาพแวดล้อมของกิจกรรมงานศึกษาวิจัยนี้ ได้รู้จักกันในนามของ ทฤษฎีเฮิร์สเบิร์ก โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ที่ได้ศึกษามาอย่างต่อเนื่องและพบปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ ได้แก่ การประสบความสำเร็จในงานหรือกิจกรรม และความก้าวหน้า และประการสุดท้าย ลักษณะตัวของกิจกรรมหรือเนื้อหาเอง

ข้อสรุปของการศึกษาของ **Herzberg** สรุปได้ว่า องค์ประกอบในด้านปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ จะนำไปสู่ความพึงพอใจอย่างแท้จริง

Survey Research Center โดย มหาวิทยาลัยมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ คือ

1. ความภูมิใจในกิจกรรมที่ทำอยู่
2. ความพอใจในงานที่กระทำ
3. ความผูกพันกับหน่วยงาน
4. ความพอใจในตำแหน่งหน้าที่ในกลุ่มกิจกรรมรวมทั้งผลตอบแทนที่ได้รับ¹⁰

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

¹⁰ทวีพงษ์ หินคำ, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขภาพลริมิได้”, **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2541, หน้า 7.

A. H. Maslow ซึ่งเป็นแนวความคิดที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย คือ **“ทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับความงูใจของมาสโลว์”** (Maslow’s General Theory of Human Motivation) โดย มาสโลว์ ได้อธิบายถึงลำดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เช่น ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อนหย่อนใจ

2. ความต้องการปลอดภัย หรือ ความมั่นคง (Security or Safety Needs) ความต้องการทางด้านความปลอดภัยจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการป้องกัน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับร่างกาย ส่วนความมั่นคง มาสโลว์ ให้ความหมาย มีน้ำหนักไปทางความต้องการในการดำรงชีพ

3. ความต้องการด้านสังคม (Social or Belonging Needs) เป็นความต้องการเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน และได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นและมีความรู้สึกว่าคุณเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคมที่ตนร่วมอยู่ด้วยเสมอ

4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศในสังคม (Esteem or Status Needs) คือ ความต้องการให้บุคคลอื่นๆ ในสังคมยกย่องสรรเสริญในหน้าที่การงาน ในการอยู่ในสังคม

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization or Self-Realization) เป็นลักษณะความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระเฉพาะตน ต้องการให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนฝันใฝ่ไว้ ได้รับความสำเร็จอันสูงสุดในทัศนของตนเอง¹¹

Victor Vroom ได้วิเคราะห์ความพึงพอใจ และพบว่า “การจะเกิดความพึงพอใจในกิจกรรมใด ต้องมีความเข้าใจ และศรัทธา โดยอาจมีการประชาสัมพันธ์ หรือแนะนำกิจกรรมนั้นๆ ให้ได้รับการยอมรับในเบื้องต้นเสียก่อนจึงจะเป็นพื้นฐานของความพึงพอใจ”¹²

เกศินี หงสนันท์ ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของข้าราชการไทย ในการปฏิบัติงานพบว่า “ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ เงินเดือน มาตรฐานการควบคุมงาน มีสิ่งส่งเสริมแรงจูงใจดี มีการประสานงานที่ดี มีการฝึกอบรมและประเมินผล”¹³

¹¹ อรรถกิจ กรณทอง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดระบบสายตรวจ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรตำบลภูพิงคราชนิเวศน์”, **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, อ่างแล้ว, หน้า 12.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

กมล รักสอน ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ 8 วิทยาลัย พบว่า “ปัจจัยสำคัญตามลำดับต่อไป ได้แก่ ลักษณะงานความเจริญก้าวหน้าในงาน ความรับผิดชอบ ความสำเร็จในงาน ความสัมพันธ์ต่อบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การได้รับการยอมรับนับถือ”¹⁴

คำนิง นกแก้ว ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจในงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา พบว่า “ปัจจัยสำคัญ คือ การได้รับการยอมรับนับถือ ความสำเร็จของงานและลักษณะงาน”¹⁵

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

จิตตินันท์ เคชะคุปต์ ได้สรุปถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ มีดังนี้

1. ผลลัพธ์บริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการจะเกิดขึ้น เมื่อได้รับบริการที่มีลักษณะคุณภาพ และระดับการให้บริการตรงกับความต้องการ ความเอาใจใส่ขององค์กรบริการและคำนึงถึงคุณภาพของการนำเสนอบริการเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า
2. ราคาค่าบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการขึ้นอยู่กับราคาค่าบริการที่ผู้รับบริการยอมรับหรือพิจารณาว่าเหมาะสมกับคุณภาพของการบริการตามความเต็มใจที่จะจ่ายของผู้รับบริการ ทั้งนี้เจตคติของผู้รับบริการที่มีต่อราคาค่าบริการที่มีราคาสูง เป็นสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพสูง ในขณะที่ลูกค้าบางคนจะพิจารณาราคาค่าบริการตามลักษณะความง่ายของการให้บริการเป็นต้น
3. สถานที่บริการ การเข้าถึงบริการได้สะดวกเมื่อผู้รับบริการมีความต้องการยอมก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อการบริการ ทำเลที่ตั้งและการกระจายสถานที่บริการให้ทั่วถึงเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการจึงเป็นเรื่องสำคัญ
4. การส่งเสริมแนะนำบริการ ความพึงพอใจของผู้รับบริการเกิดขึ้นได้จากการได้ยินข้อมูลข่าวสารหรือบุคคลอื่นกล่าวขานถึงคุณภาพของการบริการไปในทางบวก ซึ่งหากตรงกับความเชื่อที่มีอยู่ก็จะรู้สึกดีกับบริการดังกล่าว อันเป็นแรงจูงใจผลักดันให้มีความต้องการบริการตามมาได้
5. ผู้ให้บริการ ผู้ประกอบการ หรือผู้บริหารการบริการ และผู้ปฏิบัติงานบริการล้วนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานบริการให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสิ้น

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 19.

¹⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 20.

ผู้บริหารการบริการที่วางนโยบายการบริการ โดยคำนึงถึงความสำคัญของผู้รับบริการเป็นหลักย่อมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการให้เกิดความพึงพอใจได้ง่าย เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานบริการที่ตระหนักถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ จะแสดงพฤติกรรมบริการและสนองบริการผู้ที่มารับบริการด้วยความสนใจเอาใจใส่อย่างเต็มที่ด้วยจิตสำนึกของการบริการ

6. สภาพแวดล้อมของการบริการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของการบริการที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้รับบริการมักจะชื่นชมสภาพแวดล้อมของการบริการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอาคาร สถานที่ ความสวยงามของการตกแต่งภายในด้วยเฟอร์นิเจอร์ และการใช้สีสันทัน การจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน ตลอดจนการออกแบบวัสดุเครื่องใช้ในงานบริการ เช่น กระดาษจดหมาย ซอง เป็นต้น

7. กระบวนการบริการ วิธีการนำเสนอบริการในกระบวนการบริการเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความพึงพอใจกับผู้รับบริการ ประสิทธิภาพของการจัดการระบบ การบริการส่งผลให้การปฏิบัติงานบริการแก่ผู้รับบริการมีความคล่องตัวและสนองความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพ เช่น การนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาจัดการระบบข้อมูล¹⁶

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล

รูปแบบของการบริหารในปัจจุบันของเทศบาล นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนและมีสิทธิแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้อีก 2 คน เลขานุการนายกเทศมนตรี 1 คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี 1 คน ทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหาร โดยกำหนด นโยบาย ควบคุม กำกับ ดูแลข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น ให้การบริหารงานเป็นไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ในสภาเทศบาล มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

สำหรับสภาเทศบาล จะทำหน้าที่การตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งกับตัวบทกฎหมาย ซึ่งใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปในเขตเทศบาล หรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล และตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในกรณีหลังนี้กฎหมายได้ให้อำนาจแก่สภาเทศบาลมากในการวางนโยบายและการควบคุมการบริหารงานของคณะผู้บริหาร การใช้อำนาจที่นับว่าสำคัญที่สุดของสภาเทศบาลในกรณีนี้คือ การพิจารณาตราเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี นับว่าสภาเทศบาลได้ใช้อำนาจอย่างสูงสุดในการบริหารและควบคุมคณะบริหาร

¹⁶จิตตินันท์ เดชะคุปต์, “ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร : ความต้องการรูปแบบ และคุณภาพ”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ), 2542, หน้า 27-28.

1. การบริหารบุคคล

ระบบการบริหารงานบุคคลของเทศบาลไทยเป็นระบบที่ให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับชาติของรัฐบาลเป็นผู้วางหลัก และควบคุมการดำเนินงานต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลทุกแห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้โดยคาดหวังที่จะให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงในการบริหารการปกครองประเทศเป็นสำคัญ ส่วนในระดับที่ต่ำกว่าลงไปนั้น ให้มีการจัดอนุกรรมการบริหารงานบุคคลลดหลั่นกันลงไป

จะเห็นได้ว่า องค์การบริหารบุคคลของเทศบาลตั้งแต่ในระดับชาติที่มีคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และคณะอนุกรรมการพนักงานเทศบาลประจำจังหวัด (อ.กท.) ในระดับจังหวัดจะประกอบไปด้วยคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ที่ประกอบด้วยข้าราชการประจำของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเกือบทั้งหมด โดยเฉพาะข้าราชการจากกระทรวงมหาดไทย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง กับ เทศบาล

ตามปกติความสัมพันธ์อยู่ในรูปแบบการควบคุมกำกับดูแลโดยส่วนกลางใช้อำนาจนิติบัญญัติออกกฎหมายบังคับใช้ ซึ่ง โดยสรุปความสัมพันธ์แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การกำกับดูแลการกระทำของเทศบาล และการกำกับดูแลองค์การและบุคคล โดยหลักการนั้น การควบคุมกำกับ ดูแลจากส่วนกลางต้องเป็นการควบคุมในทางความชอบทางกฎหมายเท่านั้น (Legislative Control)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลกับหน่วยปกครองของอำเภอ

ความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลกับอำเภอ เป็นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด จะเห็นได้ว่าเขตของเทศบาลนั้นซ้อนอยู่กับเขตการปกครองของอำเภอซึ่งหมายถึงว่าเขตการปกครองของเทศบาลอาจทับเขตการปกครองของอำเภอทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี การปกครองของอำเภอก็ยังมิได้หายไปแต่ยังคงทำหน้าที่สำคัญในการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้เกิดเทศบาลขึ้นในท้องที่ตน ฉะนั้นการจัดตั้งเทศบาลตำบลซึ่งเป็นก้าวแรกนั้น จะสำเร็จหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับอำเภอเป็นสำคัญนอกเหนือจากความสัมพันธ์ในด้านนโยบายแล้ว พรบ. เทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้นายอำเภอใช้มาตรการในการกำกับดูแลการกระทำของเทศบาลใน 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเพิกถอนหรือระงับการกระทำ ได้แก่ การสั่งยกเลิกการกระทำที่เทศบาลตำบลหรือกรณีทีคณะผู้บริหารกระทำการของเทศบาลตำบลไปในทางที่อาจเสียหายแก่เทศบาล หรือแก่ราชการซึ่งก่อนการเพิกถอน นายอำเภอต้องชี้แจงแนะนำหรือตักเตือนก่อน

3.2 การชี้แจง แนะนำ หรือตักเตือน เป็นมาตรการก่อนใช้มาตรการเพิกถอน หรือระงับ การกระทำของเทศบาลตำบล ในกรณีที่พบว่าคณะผู้บริหารเทศบาล กระทำไปทางที่อาจเสียหายแก่ เทศบาล หรือแก่ราชการ¹⁷

แผนพัฒนาเทศบาล

1. แผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ภารกิจหลักในการส่งเสริมอาชีพ ให้ประชาชนมี รายได้เพิ่มขึ้น มั่นคง พอเพียง และปลอดภัยหนี้สิน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพ ธุรกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจในเขตเมือง ซึ่งจะทำให้ฐานะ ความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจของประชาชนโดยรวมดีขึ้น ส่งเสริมให้การหมุนเวียนของเงินในเขต เมือง โดยส่วนรวมดีขึ้น ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหลากหลาย พึ่งตนเองได้ ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการท่องเที่ยว ประกอบด้วยแผนงานย่อย 3 แผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
- 2) แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
- 3) แผนงานส่งเสริมการกระจายรายได้แก่ประชาชน

2. แผนพัฒนาด้านสังคม

แผนพัฒนาด้านสังคม หมายถึง การพัฒนาในด้านการ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ความสะดวกให้แก่ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประชาชนในเขตเมืองอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ให้อยู่คู่บ้านคู่เมือง ปรับปรุงระบบการสาธารณสุขมูลฐาน และการจัดบริการสาธารณสุขขั้น พื้นฐานให้มีคุณภาพ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังทางสาธารณสุขและอนามัยชุมชน ประกอบด้วยแผนงานย่อย 5 แผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานสุขภาพชุมชนและสถานที่
- 2) แผนงานรักษาความสะอาด
- 3) แผนงานป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
- 4) แผนงานป้องกันและควบคุมโรค
- 5) แผนงานส่งเสริมการศึกษาวัฒนธรรมในชุมชน

¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 163-164.

3. แผนพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

แผนพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง การพัฒนาในด้านการกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ปรับปรุงวิธีดำเนินการให้การเพิ่มพูนรายได้ของเทศบาลให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชน ให้การบริหารงานในสำนักงานมีประสิทธิภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถของพนักงานให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีขวัญและกำลังใจที่ดี ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนมีความเข้าใจในการติดต่อราชการ ประกอบด้วยแผนงานย่อย 6 แผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2) แผนงานปรับปรุงและพัฒนารายได้
- 3) แผนงานปรับปรุงระบบทะเบียนราษฎรและเอกสารของเทศบาล
- 4) แผนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) แผนงานส่งเสริมความรู้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมของเทศบาล
- 6) แผนงานกิจการเทศพาณิชย์

4. แผนพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาทางด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม มลภาวะด้านต่างๆ ซึ่งจะต้องบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาด้านอื่นๆ เข้าด้วยกัน จึงจะสามารถที่จะดำเนินการและพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายได้ และจะต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติให้ท้องถิ่นของตนเอง จัดการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาสังคม ด้านการเมืองและการบริหาร โดยชาชนมีส่วนร่วม ไม่กระทบต่อโอกาสในการพัฒนาของคนรุ่นต่อไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ประกอบด้วยแผนงานย่อย 4 แผนงาน ดังนี้

- 1) แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) แผนงานเฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) แผนงานบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4) แผนงานศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม¹⁸

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

ปัจจุบันแนวคิดที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยทั่วไป ก็คือ การกระจายอำนาจการปกครองให้กับประชาชน โดยรูปแบบของการกระจายอำนาจการปกครองของแต่ละประเทศก็อาจจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของแต่ละประเทศเป็นสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำแนวคิดของนักวิชาการ นักปกครองที่สำคัญดังนี้ คือ

ลิจิต ชีรเวลิน ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยกล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ เป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย โครงสร้างส่วนบนคือ ระดับชาติ และ โครงสร้างส่วนฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้ว เป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเอง ในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ซุทกัล เที่ยงตรง ได้นิยามความหมายเฉพาะการกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่นเป็นสำคัญ หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้องค์การอื่นจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความอิสระตามสมควร ไม่ได้อยู่ในความบังคับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่อยู่ในความควบคุมเท่านั้น

¹⁸ กองวิชาการและแผนงาน, **แผนพัฒนาเทศบาลนครนครศรีธรรมราช (พ.ศ. 2549-2551)**, (นครศรีธรรมราช : เทศบาลนครนครศรีธรรมราช, 2549), หน้า 218-219.

ประหยัด หงษ์ทองคำ หลักการกระจายอำนาจปกครอง มีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. มืองค์การเป็นนิติบุคคลเอกเทศ

การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างๆหากจากองค์การของรัฐบาล การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง องค์การจะต้องมีงบประมาณเป็นของตนเอง มีทรัพย์สิน หนี้สินของตนเองและมีเจ้าหน้าที่เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

2. มีอำนาจในการบริหารงาน

ความมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์การนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การเช่นนี้ก็จะมิได้มีอิสระไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบาย หรือการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ แต่มีข้อสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควร ไม่มากเกินไป จนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตย (Unity and Sovereignty) ของประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ และให้มีองค์การที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจการมอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคน อาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นเฉพาะการ ไปใช้สิทธิหรือออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่างๆขององค์การปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองตนเองของท้องถิ่นมากกว่านั้น เช่น สนใจที่เข้าฟังการประชุมสภา สนใจที่จะเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะเทศมนตรี หรือประชาชนบางคนอาจจะสนใจมากถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม อันเป็นหน้าที่ขององค์การปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

การกระจายอำนาจมี 2 ความหมาย คือ

1. การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการ หรือบริหารสาธารณะภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปฏิบัติ

หน้าที่การกระจายอำนาจตามความหมายนี้ ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร

2. การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจการสาธารณะจัดทำกิจการประเภทใด เพื่อให้มีความอิสระในการดำเนินงานตามความเหมาะสมของลักษณะงานนั้นๆ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฯลฯ

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ

บุคคลที่เที่ยงตรง ได้กำหนดกรอบ (Frame of Reference) ตามลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองไว้ 3 ลักษณะ

1. องค์การที่ไม่ขึ้นกับการบังคับบัญชาของการบริหารราชการส่วนกลาง ก็คือ องค์การซึ่งเป็นนิติบุคคล (Juristic Person) ตามกฎหมาย กล่าวคือ องค์การที่เป็นนิติบุคคลนี้จะมียบประมาณของตนเอง มีความอิสระและสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายกำหนด เช่น มีทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องจัดการภายใต้การควบคุมโดยราชการบริหารส่วนกลาง แต่ไม่ต้องฟังคำสั่งหรือคำสั่งบังคับบัญชา เช่นเดียวกับองค์การหรือหน่วยราชการอื่นที่สังกัดส่วนกลาง

2. องค์การที่เป็นอิสระภายในขอบเขตแห่งกฎหมายที่กำหนดให้เป็นนิติบุคคลนั้นต้องมีเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของตนเองเป็นผู้ปฏิบัติงาน เพราะถ้าให้ข้าราชการที่สังกัดการบริหารราชการส่วนกลางไปปฏิบัติ ตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานเหล่านั้นจะถูกบังคับบัญชาจากส่วนกลาง การเป็นนิติบุคคลตามข้อแรกก็จะไม่เป็นอิสระตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง เพราะถ้าตัวบุคคลถูก “บังคับบัญชา” เสียแล้ว ความเป็นนิติบุคคลก็จะไม่เกิดขึ้น แนวความคิดที่ต้องการให้บุคคลที่จะมาปฏิบัติงานทั้งระดับบริหารและตุลาการในองค์การที่เป็นนิติบุคคลนี้ จึงมุ่งเน้นต่อไปถึงการได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ขององค์การทั้งหมด และถ้าจะพิจารณากันตามความหมายของการกระจายอำนาจปกครอง เพื่อการปกครองด้วยตนเองด้วยแล้ว เจ้าหน้าที่ระดับบริหารชั้นสูงก็ควรจะได้มาด้วยวิธีการเลือกตั้งตามรูปแบบของประชาธิปไตย (Democratically Elected Authorities) เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้เข้าใจกันว่าเจ้าหน้าที่ในองค์การต่างๆ ระดับท้องถิ่นหรือตามหลักกระจายอำนาจจะต้องมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยเสมอไป ปัญหาจึงเกิดขึ้นในลักษณะของงูกินหาง กล่าวคือการพิจารณาตามแนวความคิดของการเลือกตั้งตามแบบประชาธิปไตยทางตรง หรือการเลือกตั้งแบบทางอ้อม การเลือกตั้งเจ้าหน้าที่จะต้องกระทำทั้งหมดหรือกระทำเฉพาะบางส่วนตลอดจนการ “แต่งตั้ง” นั้น ควรพิจารณากันในขอบเขตกว้างเพียงใดเป็นต้น ซึ่งตามขอบเขตของการมีเจ้าหน้าที่ของตนเองนั้นมักเป็นสิทธิอำนาจขององค์การเอง จะพิจารณากำหนดขึ้นว่าการได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกระดับนั้นควรจะต้องประกอบด้วยกรรมวิธี (Process) อย่างไร ดังนั้นการได้มาซึ่งเจ้าหน้าที่ขององค์การจึงเป็นความเข้าใจประเด็นหนึ่งในการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในการกระจาย

อำนาจ เพื่อการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองนั้น การเลือกตั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการหรือตัวบุคคลที่จะเข้ามากำหนดนโยบายการบริหารท้องถิ่นนั้น นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการแต่งตั้งบุคคล โดยความเห็นชอบของส่วนกลาง โดยปราศจากความรู้เห็นหรือยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ย่อมขัดกับหลักการปกครองเองอย่างชัดเจน

3. หลักการกระจายอำนาจได้บ่งบอกถึงความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ซึ่งให้อำนาจไว้ตามกฎหมาย ปัญหาในการศึกษาต้องพิจารณาถึงกฎหมายของแต่ละประเทศที่บัญญัติให้องค์การซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลนั้น มีความคล่องตัวในการปกครอง และบริหารมากน้อยเพียงใด ถ้าประเทศใดกล่าวอ้างว่ามีการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ แต่ปรากฏว่าองค์กรที่ตั้งขึ้นไม่มีความอิสระใดๆ ผลทางด้านปกครองตนเอง เราก็ไม่สามารถยอมรับว่ามีการกระจายอำนาจตามหลักการที่ตั้งไว้ปัญหาในการศึกษาจึงอยู่ที่ “ความเป็นอิสระ” นั้น อยู่ภายในขอบเขตของความมากน้อยประการใด ประเด็นที่ควรหยิบยกขึ้นมาพิจารณาเป็นตัวอย่างก็คือ ความเป็นอิสระขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สุขาภิบาลของไทยเรา ทั้งนี้ก็เพราะตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย องค์กรดังกล่าวถูกสร้างขึ้นโดยรัฐ (Creature of State) องค์กรที่กล่าวมาข้างต้นเป็น องค์กรที่ตั้งขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจ แต่ในทางปฏิบัตินั้นความเป็นอิสระเกือบจะพูดได้ว่าไม่มีหรือมีก็เพียงส่วนน้อยเท่านั้น การจัดทำมีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่มาจาก การเลือกตั้งจะทั้งหมดหรือบางส่วนก็ตามเข้ามาทำหน้าที่เสนอแนะหรือให้ปรึกษา แต่ไม่ได้รับมอบอำนาจทางการปกครอง จึงไม่ทำให้เกิดลักษณะของการกระจายอำนาจการปกครองอย่างครบถ้วน

หลักการ เทียงตรง ได้กำหนดไว้ว่า การกระจายอำนาจปกครองและการบริหารโดยทั่วไป นิยมปฏิบัติกันอยู่ 2 วิธี คือ

1. วิธีกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยพิจารณาอาณาเขตเป็นหลัก (Size and Boundary) เป็นการกระจายอำนาจให้องค์การปกครองท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดบริการสาธารณะหลายๆ อย่าง (Multipurpose) ภายในขอบเขตทางภูมิศาสตร์เขตใดเขตหนึ่ง (Geographical Unit) ที่กฎหมายกำหนด โดยเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นนั้นเอง และโดยหลักทั่วไปแล้ว จะทำไปนอกเขตไม่ได้ ตัวอย่างเช่น มอบอำนาจให้เทศบาลจัดทำกิจการตามหน้าที่ภายในเขตเทศบาลแต่ละแห่ง เทศบาลจะไปก้าว กายเขตของสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ได้ เป็นต้น

2. วิธีกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยพิจารณาตามกิจการหรือหน้าที่ (Functional) เป็นหลักการกระจายอำนาจแบบนี้เป็นการมอบอำนาจให้ไปจัดทำบริการสาธารณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมักจะมีลักษณะเป็นกิจการทางเศรษฐกิจ เช่น การไฟฟ้า การรถไฟ การโทรศัพท์ เป็นต้น การกระจายอำนาจตามกาจการจึงไม่ถืออาณาเขตเป็นเครื่องกำหนด องค์กรที่ได้รับมอบอำนาจอาจ

จัดทำกิจการได้ทั่วประเทศหรือทำเฉพาะภูมิภาคในภูมิภาคหนึ่งของประเทศก็ได้ ตามแต่กฎหมายจะกำหนด การกระจายอำนาจลักษณะนี้เป็นการกระจายอำนาจทางบริหารมากกว่าจะเรียกได้ว่าเป็นการกระจายอำนาจทางการปกครอง

ดังได้กล่าวแล้วว่า การกระจายอำนาจนั้นมีประโยชน์ในแง่ที่ว่าทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการปกครองและการบริหารตามความต้องการของถิ่นที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และเป็นการแบ่งเบาภารกิจในการจัดบริการสาธารณะซึ่งเคยเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนกลาง แต่การกระจายอำนาจก็ยังคงมีผลเสียอยู่บ้าง ถ้าหากขาดการพิจารณาโดยรอบคอบก่อนที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามที่ต้องการ การกระจายอำนาจมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่กำลังเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองให้เข้ารูปยังไม่เรียบร้อยจะทำให้เกิดปัญหาทางด้านความมั่นคงของชาติ (National Security) ขึ้นได้เพราะขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางการเมือง (Political Unity) ของประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นสำคัญ ถ้าประชาชนขาดความสนใจก็จะทำให้การจัดการบริหารสาธารณะขาดประสิทธิภาพและสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ในทำนองกลับกัน ถ้าประชาชนในท้องถิ่นเกิดความรู้สึกรักท้องถิ่นของตนเองอย่างรุนแรง (Local Patriotism) จนลืมคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ (National Interest) อันเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญต่อความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าของประเทศอันเป็นส่วนรวม ดังนั้นกรรมวิธีในการกระจายอำนาจจึงต้องอาศัยความผสมผสานกลมกลืน (Assimilation) และมีความอดกลั้น (Toleration) โดยให้ระยะเวลาพอเพียงต่อการปรับตัวเข้าหากัน และเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันอีกด้วย

ประโยชน์ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

ประธาน คงฤทธิศึกษากร ได้กล่าวถึงประโยชน์หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยหลักการแล้วจะมีประโยชน์ คือ

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

การแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดว่า การที่รัฐบาลจะบริหารประเทศ ก็จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก และหากงบประมาณจำกัด แต่ภารกิจที่จะต้องดำเนินการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ และเมื่อเป็นเช่นนี้ หากมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็จะมีรายได้ มีงบประมาณของตนก็พอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นเรื่องที่เห็นได้ชัดว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาล ภาระในเรื่องนี้เป็นการแบ่งเบาภาระทั้งในด้านการเงิน ทรัพยากรบุคคล ตลอดจนเวลา จะดำเนินการ

2. เพื่อเป็นการสนองตอบต่อความต้องการของคนในท้องถิ่น

การปกครองประเทศนั้น เฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล เช่น สหรัฐอเมริกา แบ่งเป็นมลรัฐต่างๆ การปกครองของสหรัฐจึงได้กระจายอำนาจให้มลรัฐต่างๆ (State) หน่วยการปกครองที่จะสนองตอบความต้องการหรือสัมพันธ์กับประชาชนมากที่สุดก็คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั่นเอง

ที่กล่าวว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบ (Response) ต่อความต้องการของประชาชนได้ก็เพราะหน่วยการปกครองทั้งสองนี้จะมีการเลือกตั้ง และโดยวิธีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารที่ข้อมมาจาก การเลือกตั้ง ดังนั้นเมื่อความประสงค์ของประชาชนมีอย่างไรเขาก็อาจแสดงความต้องการได้เสมอ การปกครองท้องถิ่นจึงถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองที่สนองตอบความต้องการ และทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครอง (Political Participation)

3. เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น

การปกครองตนเอง (Local Self Government) ของแต่ละชุมชนนั้น เป็นที่ตระหนักว่าแต่ละท้องถิ่นจะได้มีโอกาสในการกำหนดนโยบาย และการควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายที่ท้องถิ่นต้องการ และในบรรดานโยบายดังกล่าวนี้ แน่นนอนย่อมเป็นความต้องการของคนในท้องถิ่นที่จะให้ได้มาซึ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง ทุกคนก็ต้องการให้ท้องถิ่นของตนเจริญ บ้านเมืองมีฐานะดี มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย และโดยนัยนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ย่อมมีภาระอันสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกล่าวโดยตรงแล้วการปกครองท้องถิ่นย่อมจะเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้

4. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการเมือง (Political Development)

สำหรับประเทศด้อยพัฒนาหรือประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) ทั้งหลาย การปกครองท้องถิ่นจะเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์อันสำคัญที่จะพัฒนาทางการเมืองได้ การพัฒนาทางการเมืองดังกล่าวนี้ หมายถึง การที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจในระบบการเมือง รู้ถึงการเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) ทั้งนี้ก็โดยที่ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการเลือกตั้ง มีระบบพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น มีการต่อสู้และการแข่งขันทางการเมืองตามวิถีทางและตามกติกา (Rule of the Game) ในที่สุดจะทำให้ประชาชนเข้าใจถึงระบบการปกครองตนเอง เข้าใจถึงหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ เข้าใจถึงหน้าที่ฝ่ายบริหาร เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เข้าใจถึงคุณค่าของการควบคุมโดยประชาชน (Popular Control) ในที่สุดก็จะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองได้ การที่การปกครองท้องถิ่นช่วยเสริมสร้าง

ความรู้ความเข้าใจในทางการเมืองนี้ ก็ถือได้ว่าเป็นสถาบันฝึกสอนประชาธิปไตยให้กับประชาชน (School of Democracy) นั่นเอง

ประธาน กองนิติศึกษากร ได้กล่าวถึงปัญหาหรือข้อความพิจารณาอันเนื่องมาจากระบบการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. ถ้ารัฐบาลกลางไม่กำหนดมาตรฐานของงาน (Fixing Standard) ให้กาบรัฐบาลหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นดีเพียงพอแล้ว อาจเกิดปัญหาความเจริญของแต่ละท้องถิ่นไม่ทัดเทียมกันได้ เช่น การกำหนดมาตรฐานของถนน กำหนดมาตรฐานอาคารสิ่งก่อสร้าง มาตรฐาน การศึกษา อนามัย ตลอดจนบริการต่างๆ และเมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำให้เกิดเป็นปัญหาในการให้บริการกับประชาชนในชุมชนต่างๆ ที่ต่างมาตรฐานกันได้

2. ถ้ารัฐบาลกลางไม่ควบคุมระบบผังเมือง (City Planning) ให้ดีพอจะทำให้ความเจริญของชุมชนต่างๆ ไม่เป็นระเบียบ ขาดลักษณะของความสวยงามของบ้านเมือง อาจจะมีการอนุญาตให้มีการปลูกสร้างอาคารกันตามยถากรรม ทำให้เมืองขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ขาดพื้นที่สีเขียว (Green Area) ดังนั้น เพื่อป้องกันการเจริญเติบโตของเมืองในลักษณะของการขาดความเป็นระเบียบและความสวยงาม รัฐบาลกลางจึงจำเป็นต้องควบคุมระบบผังเมือง ผังบริเวณหรือผังเฉพาะของแต่ละชุมชนให้ดี

3. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น ควรพิจารณาถึงสภาพท้องถิ่นที่มีฐานความพร้อมที่จะเป็นได้ ไม่ควรจัดตั้งขึ้นอย่างพร่ำเพรื่อ จะทำให้เกิดภาระแก่รัฐบาลในการอุ้มชูและแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่นแทนที่จะเป็นการลดภาระแก่รัฐบาล และไม่เพียงแต่เท่านั้นยังอาจจะเกิดปัญหาในการซื้อและเข้าของการจัดตั้งหน่วยงานได้

4. ตามรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นนั้น เป็นระบบการเมืองแต่ในสภาพของการเมืองถ้าขาดคุณธรรมหรือจริยธรรมทางการเมือง (Political Ethics) คงเกิดปัญหาของการแก่งแย่งแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบ ระหว่างคนในท้องถิ่นที่เข้าไปมีบทบาททางการเมืองของท้องถิ่นนั้นๆ เองประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง อาจเกิดปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างหน่วยการปกครองท้องถิ่น และรัฐบาลกลาง ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจึงควรกำหนด โครงสร้าง รูปแบบ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครอง และรัฐบาลกลางให้เหมาะสมมิให้เกิดปัญหาขัดแย้งกันแก่งแย่งขึ้นได้โดยไม่จำเป็น ซึ่งอาจมีผลกระทบถึงความมั่นคงแห่งชาติในส่วนรวมได้

สรุปหลักการสำคัญของการให้อำนาจแก่ประชาชนปกครองตนเองที่เป็นระบบการปกครองท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วย

1. ต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนในท้องถิ่นนั้นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเองด้วยการเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารขององค์กรการปกครองท้องถิ่นนั้น
2. ต้องมีองค์กรที่สำคัญซึ่งหมายถึง สภาท้องถิ่น (Local Council) เพื่อเป็นสถาบันในการที่จะแสดงถึงเจตจำนงของคนในท้องถิ่น
3. ต้องมีเขตพื้นที่ (Territory) ในการบริหารและความรับผิดชอบตามที่มิหน้าที่กำหนดไว้ให้ โดยกฎหมายและเขตพื้นที่นี้จะต้องสอดคล้องกับงบประมาณหรือรายได้เพื่อการบริหารการปกครองตนเองอย่างเพียงพอ
4. ต้องให้องค์กรที่จัดตั้งขึ้น เพื่อการบริหารปกครองท้องถิ่นนั้นๆ มีสภาพนิติบุคคล (Juristic Person) เพื่อผลสมบูรณ์ตามกฎหมายในการปกครองตนเอง
5. ต้องให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมีรายได้ (Revenue) และมีอำนาจในการจัดทำงบประมาณ (Budget) เพื่อการบริหารงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนได้
6. ต้องไม่เห็นนโยบายการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ต้องอยู่ในสายการบังคับบัญชาหรืออยู่ภายใต้อำนาจการปกครอง บังคับบัญชาของนโยบายการปกครองทางราชการหรือหน่วยการปกครองท้องถิ่นด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อควมมีอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) แต่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องอยู่ในการควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐ จะปลดจากการควบคุมของรัฐไม่ได้
7. ต้องมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อให้มีอำนาจบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย (Law Enforcement) ของท้องถิ่น และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่ข้อบัญญัติของท้องถิ่นจะขัดหรือละเมิดบทบัญญัติหรือกฎหมายของรัฐมิได้
8. ต้องให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุน (Support) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบันวิจัย และพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จำนวน 7,950 แห่ง ซึ่งมีองค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 6,739 แห่ง พบว่า “การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมการปกครอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ลักษณะของประชาชนที่ให้ความสนใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับค่อนข้าง

สูงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ ความพึงพอใจของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ”¹⁹

นฤชา สำราญทรัพย์ ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ ของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล ศึกษาเฉพาะกรณีสุขาภิบาลหนองตากยา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า “เพศ การศึกษา อาชีพและรายได้ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นและอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจแต่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล ส่วน เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส อาชีพ และ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล”²⁰

ธนากร สาธาระกุล ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า “ประชาชนในอำเภอหรือเสาะมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม ในระดับปานกลาง เมื่อแยกรายประเด็น พบว่า ด้านงานถนน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงานขุดสระและงานประปา อยู่ในระดับปานกลาง”²¹

ประยูร อรัญรุท ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย พบว่า “ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิกองค์การบริหาร

¹⁹สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง, “รายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน”, **รายงานการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2547, 120 หน้า.

²⁰นฤชา สำราญทรัพย์, “ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติ ของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล ศึกษาเฉพาะกรณีสุขาภิบาลหนองตากยา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี”, **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, 115 หน้า.

²¹ธนากร สาธาระกุล, “ความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา”, **ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2546, 113 หน้า.

ส่วนตำบล และกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูหลวง จังหวัดเลย อยู่ในระดับปานกลาง”²²

วิโรจน์ สนธิกรณ ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า “ความพึงพอใจในการบริหารงานของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดมุกดาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง”²³

สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า “ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการทำงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง”²⁴

ศิริชัย อัมพวา ได้ศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า “ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เคยเข้าร่วมฟังคำชี้แจงเรื่องผลงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง”²⁵

²²ประยูร อรัญรุท, “ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอบต. อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2542, 100 หน้า.

²³วิโรจน์ สนธิกรณ, “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมุกดาหาร”, **วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์), 2541, 110 หน้า.

²⁴สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว”, **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2541, 116 หน้า.

²⁵ศิริชัย อัมพวา, “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลธนู”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2542, 113 หน้า.

ลำพูน เศรษฐ์ ศึกษาเรื่อง ทักษะคติทางจริยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า “ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 ฝ่าย มีทัศนคติทางจริยธรรมตามคำสอนทางพระพุทธศาสนาอยู่ในระดับมาก ซึ่งหลักธรรมด้านอคติ 4 อยู่ในระดับปานกลาง แต่ในส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก”²⁶

อรัญญา ม่วงแดง ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองลำพูน พบว่า “กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการบริหารของเทศบาลเมืองลำพูนเพื่อบริการประชาชนภายใต้หลักธรรมาภิบาลแต่ละด้านสอดคล้องทุกด้านคือ กลุ่มตัวอย่าง 2 ใน 3 มีความพึงพอใจการบริหารการบริการภายใต้หลักนิติธรรม โดยเฉพาะเรื่องการจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชนมีความพึงพอใจหลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะเรื่องฝ่ายบริหารของเทศบาลได้ใช้กลไกประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน พึงพอใจหลักความรับผิดชอบ โดยเฉพาะเรื่อง มีการบันทึกเรื่องร้องเรียนและมีการรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นให้ประชาชนทราบ พึงพอใจหลักต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชนมีความพึงพอใจหลักการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะเรื่องฝ่ายบริหารของเทศบาลได้ใช้กลไกประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน พึงพอใจหลักความรับผิดชอบ โดยเฉพาะเรื่อง มีการบันทึกเรื่องร้องเรียนและมีการรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้นให้ประชาชนทราบ พึงพอใจหลักความคุ้มค่า โดยเฉพาะเรื่องเทศบาลมีการจัดสรรตำแหน่งของบุคลากร ตามเหมาะสม ความชำนาญเฉพาะด้านในหน้าที่ที่ปฏิบัติ พึงพอใจหลักความโปร่งใส โดยเฉพาะเรื่อง มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสของสมาชิกสภาเทศบาลในการปฏิบัติงาน และพึงพอใจหลักคุณธรรม โดยเฉพาะเรื่องพนักงานเทศบาลปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม”²⁷

พิรุณ เสดานนท์ ได้ศึกษา การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า “องค์การบริหารส่วนตำบลมี

²⁶ลำพูน เศรษฐ์, “ทัศนคติทางจริยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด”, **วารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2548, หน้า 83.

²⁷อรัญญา ม่วงแดง, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองลำพูน”, **วารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2548, 109 หน้า.

อำนาจอิสระในการปฏิบัติงานและสามารถเป็นหน่วยบริหารปกครอง ไม่ว่าจะพิจารณาโครงสร้างหรืออำนาจหน้าที่ สามารถร่วมกับหลักการกระจายอำนาจ และหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นและปัจจัยที่ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลประสบความสำเร็จ คือความพร้อมของประชาชน และการคลังท้องถิ่น”²⁸

ศุวิทย์ โพธิ์ราชา ได้ศึกษาความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า “ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า มีความแตกต่างกันและกระจายอยู่ทุกระดับ โดยอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า ปัจจัยการได้รับอบรมเกี่ยวกับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของ อบต. ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ อบต. สามารถทำนายความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับ อบต. ได้ร้อยละ 17.5”

2.5 สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิด ดังนี้

2.5.1 การกระจายอำนาจการปกครอง กฎหมายรัฐธรรมนูญ ประจำปี พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นในการบริหารกิจการบ้านเมืองตนเองและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น เพราะรัฐถือว่าคนในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาดีกว่าส่วนกลาง ที่จะแก้ไขปัญหาตามความต้องการของชุมชนได้

ดังนั้น รัฐบาลกลางได้มีการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น ให้ประชาชนได้ปกครองตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน และเป็นการส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง

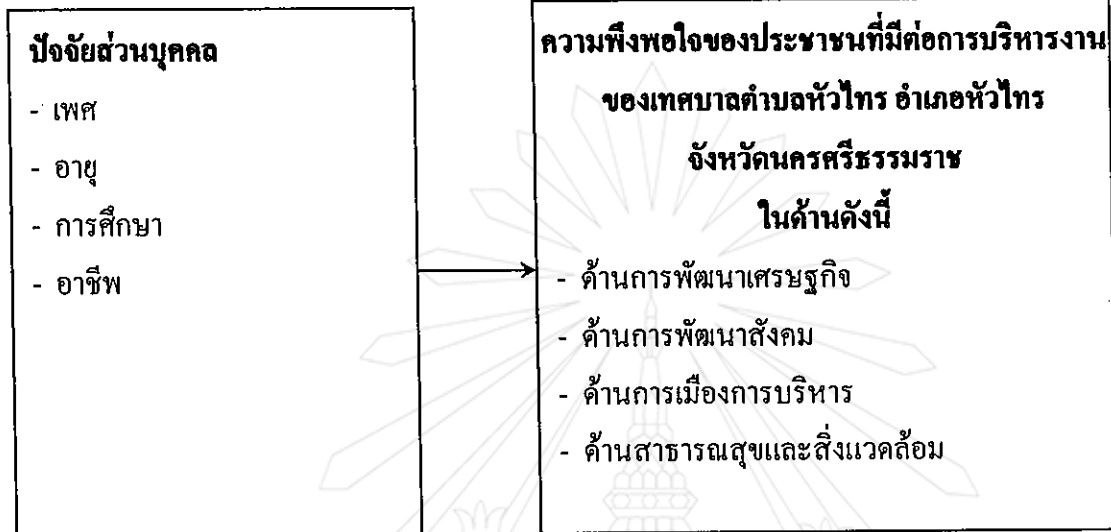
2.5.2 การมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนั้น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะประชาชนสามารถที่จะเสนอปัญหาภายในชุมชนของตนเองให้กับผู้นำท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้ตรงตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

²⁸ พิรุณ เสดานนท์, “การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูป อบต.”, **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2539, 115 หน้า.

2.5.3 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร” อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.5 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มอาชีพ ข้าราชการ พ่อค้า/นักธุรกิจ และอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 4,500 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาติดต่อใช้บริการเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่วัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร

3.4 การสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่วัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ซึ่งมีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือสร้างแบบสอบถาม

3. กำหนดชนิดของแบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ **ลิเคิร์ต (Likert)** มีจำนวนคำถาม 5 ข้อ คือ

- 1 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด

เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบตามระดับความพึงพอใจของตนเอง

4. แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ด้าน เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดดังต่อไปนี้

- 4.1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 4.2 ด้านพัฒนาสังคม
- 4.3 ด้านการเมืองการบริหาร
- 4.4 ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

5. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามด้านความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 : เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น และแนวทางในการแก้ไขที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร

6. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด เพื่อปรับปรุงแก้ไข

7. แก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) คือ

- 8.1 คร.ไมตรี จันทรา
- 8.2 คร.กัณตภณ หนูทองแก้ว
- 8.3 คร.ณรงค์ บุญสวยขวัญ

3.5 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 50 คน
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96
3. จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.6.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ไปยังนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหัวไทร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6.2 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 354 ชุด ครบ 100%

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 3.7.1 ตอนที่ 1 หาค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- 3.7.2 ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ระหว่าง 1.00 - 1.49	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
ระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
ระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
ระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

3.7.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยใช้ t - test (Independent)

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.8.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.8.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.8.2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ของรายการทั้งหมด}}$$

3.8.2.2 หาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ($\bar{x}$) จากสูตร ดังนี้

$$(\bar{x}) = \frac{\sum fx}{N}$$

$\sum fx$ = ผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3.8.2.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) ใช้สูตรเพอร์คูสัน

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนน

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.8.2.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยใช้ t - test (Independent)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร ประกอบด้วยข้อมูล เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ผลการศึกษามีดังนิตยสารที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	200	56.50
หญิง	154	43.50
รวม	354	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 354 คน เป็นเพศชาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 และเป็นเพศหญิง จำนวน 154 คิดเป็นร้อยละ 43.50

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งแต่ 18 – 35 ปี	120	33.90
ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	234	66.10
รวม	354	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 354 คน อายุตั้งแต่ 18-35 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	267	75.42
ปริญญาตรีขึ้นไป	87	24.58
รวม	354	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 354 คน การศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 75.42 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
พ่อค้า/นักธุรกิจ	297	83.90
รับจ้าง	57	16.10
รวม	354	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 354 คน อาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 อาชีพรับจ้าง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ความพึงพอใจด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคม การเมืองการบริหาร และสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการบริหารงาน 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ผลการศึกษา มีดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมอาชีพประชาชนให้อยู่ดีมีสุข	2.71	0.72	ปานกลาง	2.27	0.63	น้อย
2. การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า	2.69	0.72	ปานกลาง	2.50	0.60	ปานกลาง
3. การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ	2.71	0.68	ปานกลาง	2.42	0.52	น้อย
4. การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน	2.77	0.64	ปานกลาง	2.58	0.56	ปานกลาง
5. การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว	2.77	0.69	ปานกลาง	2.43	0.52	น้อย
รวม	2.73	0.69	ปานกลาง	2.44	0.59	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชน เพศชาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนเพศหญิง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า ข้อที่ 4 การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน ข้อที่ 5 การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว นอกนั้น (ข้ออื่น ๆ) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามเพศ

ด้านการพัฒนาสังคม	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยเพื่อขจัดความทุกข์ยาก	2.76	0.67	ปานกลาง	2.38	0.54	น้อย
2. การรักษาความสะอาด ป้องกันและควบคุมโรค	2.81	0.74	ปานกลาง	2.44	0.56	น้อย
3. การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ	3.14	0.61	ปานกลาง	2.52	0.73	ปานกลาง
4. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน	2.98	0.68	ปานกลาง	2.31	0.62	น้อย
5. การส่งเสริมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.81	0.73	ปานกลาง	2.29	0.64	น้อย
รวม	2.86	0.69	ปานกลาง	2.39	0.62	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชน เพศชาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนเพศหญิง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ นอกนั้น (ข้ออื่น ๆ) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามเพศ

ด้านการเมืองการบริการ	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	2.98	0.75	ปานกลาง	2.31	0.80	น้อย
2. การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาท สิทธิ หน้าที่ ให้ประชาชน	2.79	0.72	ปานกลาง	2.43	0.57	น้อย
3. การช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชน	2.86	0.87	มาก	2.49	0.53	น้อย
4. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	2.71	0.70	ปานกลาง	2.38	0.59	น้อย
รวม	2.83	0.76	ปานกลาง	2.40	0.62	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชน เพศชาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่ 3 การช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชน อยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	ชาย			หญิง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังป้องกันภัยธรรมชาติ	2.78	0.72	ปานกลาง	2.49	0.73	น้อย
2. การรณรงค์การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม	2.80	0.72	ปานกลาง	2.49	0.66	น้อย
3. การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ	2.82	0.76	ปานกลาง	2.53	0.67	ปานกลาง
4. การควบคุมป้องกันตลาดสดให้ผู้บริโภคปลอดภัย	2.69	0.76	ปานกลาง	2.44	0.68	น้อย
5. การปรับปรุงท่อระบายน้ำแก้ปัญหาน้ำท่วมขัง	2.74	0.74	ปานกลาง	2.53	0.68	ปานกลาง
รวม	2.76	0.74	ปานกลาง	2.49	0.68	น้อย

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนเพศชาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนเพศหญิง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ข้อที่ 1 การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังป้องกันภัยธรรมชาติ ข้อที่ 2 การรณรงค์การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม และข้อที่ 4 การควบคุมป้องกันตลาดสดให้ผู้บริโภคปลอดภัย นอกนั้น (ข้ออื่น ๆ) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามอายุ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	ตั้งแต่ 18 – 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมอาชีพประชาชนให้อยู่ดีมีสุข	2.64	0.81	ปานกลาง	2.71	0.71	ปานกลาง
2. การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า	2.61	0.75	ปานกลาง	2.68	0.71	ปานกลาง
3. การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ	2.70	0.74	ปานกลาง	2.75	0.73	ปานกลาง
4. การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน	2.79	0.68	ปานกลาง	2.79	0.68	ปานกลาง
5. การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว	2.74	0.73	ปานกลาง	2.66	0.78	ปานกลาง
รวม	2.70	0.74	ปานกลาง	2.72	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามอายุ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามอายุ

ด้านการพัฒนาสังคม	ตั้งแต่ 18 – 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยเพื่อขจัดความทุกข์ยาก	2.80	0.66	ปานกลาง	2.64	0.77	น้อย
2. การรักษาความสะอาด ป้องกันและควบคุมโรค	2.80	0.77	ปานกลาง	2.69	0.80	น้อย
3. การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ	3.00	0.58	ปานกลาง	3.71	1.06	ปานกลาง
4. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน	2.82	0.66	ปานกลาง	2.77	0.72	น้อย
5. การส่งเสริมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.79	0.70	ปานกลาง	2.79	0.73	น้อย
รวม	2.68	0.84	ปานกลาง	3.35	0.89	น้อย

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามอายุ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปในข้อที่ 3 การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ อยู่ในระดับมาก นอกนั้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามอายุ

ด้านการเมืองการบริการ	ตั้งแต่ 18 – 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	2.77	0.72	ปานกลาง	2.79	0.83	ปานกลาง
2. การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาท สิทธิ หน้าที่ ให้ประชาชน	2.78	0.75	ปานกลาง	2.80	0.70	ปานกลาง
3. การช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชน	2.73	0.73	ปานกลาง	2.79	0.90	ปานกลาง
4. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	2.68	0.70	ปานกลาง	2.83	0.73	ปานกลาง
รวม	2.74	0.72	ปานกลาง	2.80	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามอายุ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนทั้งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนทั้งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	ตั้งแต่ 18 – 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังป้องกันภัยธรรมชาติ	2.82	0.93	ปานกลาง	2.82	0.71	ปานกลาง
2. การรณรงค์การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม	3.00	0.91	ปานกลาง	2.83	0.73	ปานกลาง
3. การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ	2.95	1.00	ปานกลาง	2.89	0.75	ปานกลาง
4. การควบคุมป้องกันตลาดสดให้ผู้บริโภคปลอดภัย	2.91	1.08	ปานกลาง	2.76	0.78	ปานกลาง
5. การปรับปรุงท่อระบายน้ำแก้ปัญหาหน้าท่วมขัง	2.86	1.11	ปานกลาง	2.73	0.73	ปานกลาง
รวม	2.91	1.00	ปานกลาง	2.81	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชาชน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมอาชีพประชาชนให้อยู่ดีมีสุข	2.75	0.97	ปานกลาง	2.67	0.69	ปานกลาง
2. การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า	2.75	0.92	ปานกลาง	2.50	0.68	ปานกลาง
3. การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ	2.79	0.91	ปานกลาง	2.62	0.69	ปานกลาง
4. การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน	2.90	0.89	ปานกลาง	2.77	0.64	ปานกลาง
5. การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว	2.85	0.89	ปานกลาง	2.67	0.68	ปานกลาง
รวม	2.81	0.92	ปานกลาง	2.64	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามการศึกษา

ด้านการพัฒนาสังคม	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยเพื่อขจัดความทุกข์ยาก	2.87	0.89	ปานกลาง	2.72	0.60	ปานกลาง
2. การรักษาความสะอาด ป้องกันและควบคุมโรค	2.90	0.89	ปานกลาง	2.83	0.78	ปานกลาง
3. การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ	2.98	0.83	ปานกลาง	3.01	0.49	ปานกลาง
4. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน	2.96	0.85	ปานกลาง	2.80	0.57	ปานกลาง
5. การส่งเสริมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.91	0.86	ปานกลาง	2.77	0.66	ปานกลาง
รวม	2.92	0.86	ปานกลาง	2.83	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามการศึกษา

ด้านการเมืองการบริการ	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	2.85	0.91	ปานกลาง	2.77	0.64	ปานกลาง
2. การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาท สิทธิ หน้าที่ ให้ประชาชน	2.89	0.88	ปานกลาง	2.76	0.71	ปานกลาง
3. การช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชน	2.85	0.88	ปานกลาง	2.69	0.70	ปานกลาง
4. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	2.90	0.87	ปานกลาง	2.67	0.69	ปานกลาง
รวม	2.87	0.88	ปานกลาง	2.72	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการศึกษา

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า			ปริญญาตรีขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังป้องกันภัยธรรมชาติ	2.93	0.87	ปานกลาง	2.75	0.67	ปานกลาง
2. การรณรงค์การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	2.83	0.85	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง
3. การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ	2.83	0.87	ปานกลาง	2.75	0.69	ปานกลาง
4. การควบคุมป้องกันตลาดสดให้ผู้บริโภคปลอดภัย	2.85	0.91	ปานกลาง	2.56	0.79	ปานกลาง
5. การปรับปรุงท่อระบายน้ำแก้ปัญหาน้ำท่วมขัง	2.85	0.88	ปานกลาง	2.68	0.72	ปานกลาง
รวม	2.86	0.88	ปานกลาง	2.71	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	พ่อค้า/นักธุรกิจ			รับจ้าง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมอาชีพประชาชนให้อยู่ดีมีสุข	2.67	0.97	ปานกลาง	2.58	0.71	ปานกลาง
2. การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า	2.68	0.92	ปานกลาง	2.60	1.02	ปานกลาง
3. การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ	2.71	0.92	ปานกลาง	2.56	0.60	ปานกลาง
4. การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน	2.80	0.92	ปานกลาง	2.68	0.47	ปานกลาง
5. การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว	2.76	0.91	ปานกลาง	2.56	0.60	ปานกลาง
รวม	2.72	0.93	ปานกลาง	2.60	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการประกอบอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ และรับจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามการอาชีพ

ด้านการพัฒนาสังคม	พ่อค้า/นักธุรกิจ			รับจ้าง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยเพื่อขจัดความทุกข์ยาก	2.85	0.96	ปานกลาง	2.70	0.50	ปานกลาง
2. การรักษาความสะอาด ป้องกันและควบคุมโรค	2.90	0.93	ปานกลาง	2.65	0.58	ปานกลาง
3. การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ	2.97	0.88	ปานกลาง	2.82	0.38	ปานกลาง
4. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้แก่ประชาชน	3.00	0.90	ปานกลาง	2.75	0.43	ปานกลาง
5. การส่งเสริมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.31	0.89	ปานกลาง	2.68	0.51	ปานกลาง
รวม	3.47	0.88	ปานกลาง	2.72	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม จำแนกตามอาชีพ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการประกอบอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ และรับจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามอาชีพ

ด้านการเมืองการบริการ	พ่อค้า/นักธุรกิจ			รับจ้าง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	2.91	0.89	ปานกลาง	2.53	0.54	ปานกลาง
2. การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาท สิทธิ หน้าที่ ให้ประชาชน	2.94	0.86	ปานกลาง	2.61	0.56	ปานกลาง
3. การช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อประชาชน	2.91	0.87	ปานกลาง	2.54	0.57	ปานกลาง
4. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	2.95	0.85	ปานกลาง	2.54	0.60	ปานกลาง
รวม	2.93	0.87	ปานกลาง	2.56	0.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริการ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการประกอบอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ และรับจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	พ่อค้า/นักธุรกิจ			รับจ้าง		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้าระวังป้องกันภัยธรรมชาติ	2.97	0.85	ปานกลาง	2.63	0.52	ปานกลาง
2. การรณรงค์การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	2.90	0.85	ปานกลาง	2.70	0.50	ปานกลาง
3. การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ	2.90	0.87	ปานกลาง	2.67	0.55	ปานกลาง
4. การควบคุมป้องกันตลาดสดให้ผู้บริโภคปลอดภัย	2.92	0.90	ปานกลาง	2.58	1.00	ปานกลาง
5. การปรับปรุงท่อระบายน้ำแก้ปัญหาหน้าท่วมขัง	2.93	0.88	ปานกลาง	2.53	0.63	ปานกลาง
รวม	2.92	0.87	ปานกลาง	2.62	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอาชีพ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการประกอบอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ และรับจ้าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอตามเพศ**

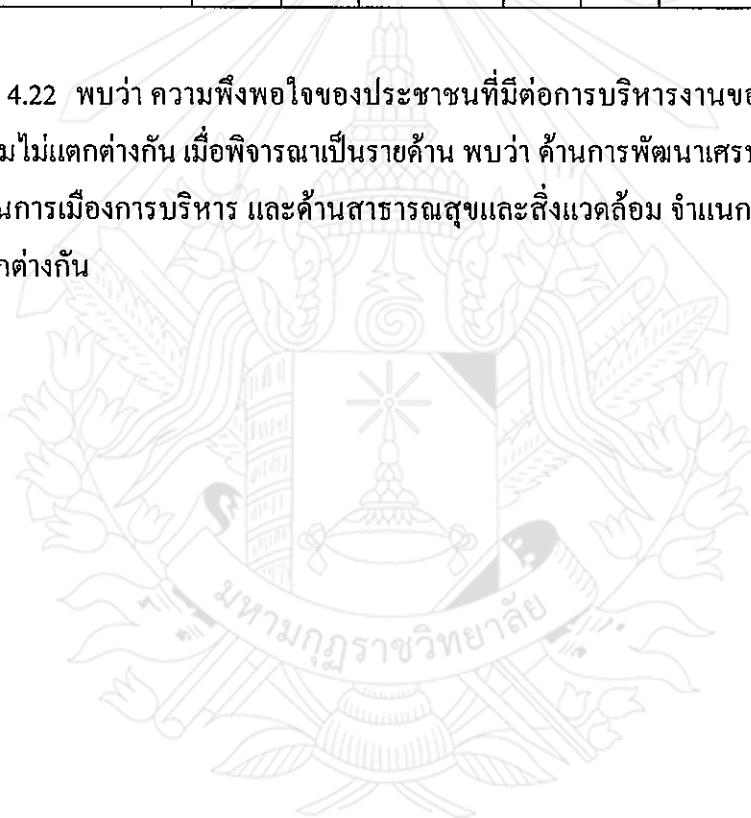
ความพึงพอใจในการบริหารงาน	ชาย			หญิง			t
	$\bar{x}$	S.D	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.73	0.33	ปานกลาง	2.44	0.30	ปานกลาง	8.356**
2. ด้านการพัฒนาสังคม	2.86	0.35	ปานกลาง	2.39	0.32	ปานกลาง	13.277**
3. ด้านการเมืองการบริหาร	2.83	0.42	ปานกลาง	2.40	0.31	ปานกลาง	11.104**
4. ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	2.76	0.39	ปานกลาง	2.49	0.36	ปานกลาง	6.707**
รวม	2.80	0.37	ปานกลาง	2.43	0.34	ปานกลาง	15.920**

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน โดยเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าเพศหญิง ทุกด้านเช่นกัน

**ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามอายุ**

ความพึงพอใจในการบริหารงาน	ตั้งแต่ 18 – 35 ปี			ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป			t
	$\bar{x}$	S.D	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.70	0.74	ปานกลาง	2.72	0.72	ปานกลาง	-0.545
2. ด้านการพัฒนาสังคม	2.84	0.67	ปานกลาง	2.92	0.82	ปานกลาง	-1.757
3. ด้านการเมืองการบริหาร	2.74	0.72	ปานกลาง	2.80	0.79	ปานกลาง	-1.433
4. ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	2.76	0.75	ปานกลาง	2.81	0.74	ปานกลาง	-1.171
รวม	2.76	0.72	ปานกลาง	2.81	0.77	ปานกลาง	-1.825

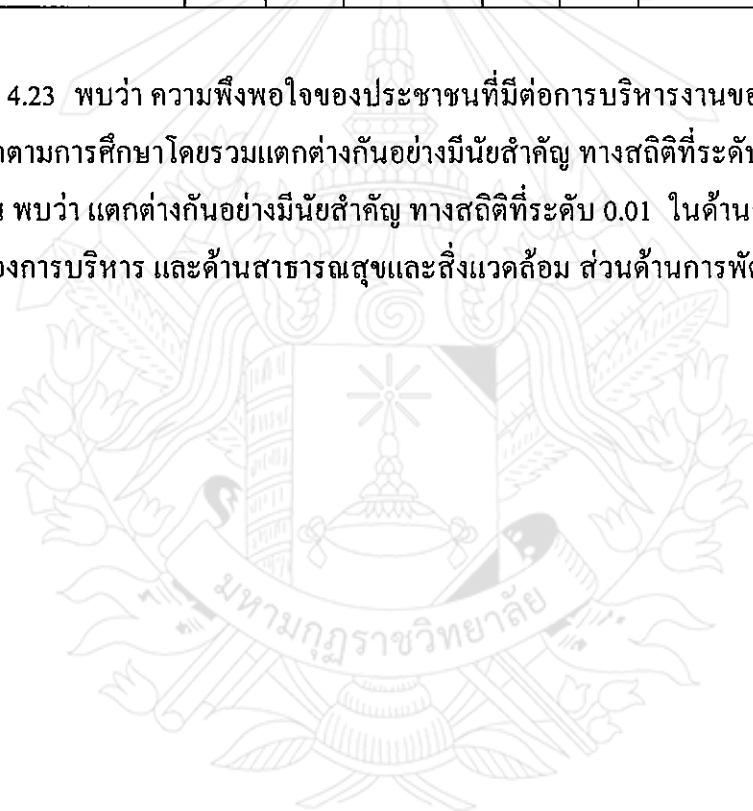
จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการเมืองการบริหาร และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามอายุ มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

**ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามการศึกษา**

ความพึงพอใจในการบริหารงาน	มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า			ปริญญาตรีขึ้นไป			t
	$\bar{x}$	S.D	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.81	0.92	ปานกลาง	2.64	0.68	ปานกลาง	-2.726**
2. ด้านการพัฒนาสังคม	2.92	0.86	ปานกลาง	2.83	0.62	ปานกลาง	-1.661
3. ด้านการเมืองการบริหาร	2.87	0.88	ปานกลาง	2.72	0.69	ปานกลาง	-2.471**
4. ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	2.86	0.88	ปานกลาง	2.71	0.71	ปานกลาง	-2.673**
รวม	2.86	0.89	ปานกลาง	2.73	0.69	ปานกลาง	-3.359**

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการ
บริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจในการบริหารงาน	พ่อค้า/นักธุรกิจ			รับจ้าง			t
	$\bar{x}$	S.D	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.72	0.93	ปานกลาง	2.60	0.68	ปานกลาง	1.805
2. ด้านการพัฒนาสังคม	2.93	0.91	ปานกลาง	2.72	0.48	ปานกลาง	3.673**
3. ด้านการเมืองการบริหาร	2.93	0.87	ปานกลาง	2.56	0.57	ปานกลาง	6.561**
4. ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	2.92	0.87	ปานกลาง	2.62	0.64	ปานกลาง	5.215**
รวม	2.88	0.89	ปานกลาง	2.62	0.59	ปานกลาง	6.338**

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลหัวไทร จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการพัฒนา
สังคม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำหรับด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะต่อการบริหารของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.25 ข้อเสนอแนะของประชาชนจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ		
1	ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านอาชีพต่างๆ ให้แก่ชุมชนอย่างหลากหลายและทั่วถึง	47
2	ควรจะมีจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ หรือจัดทำแผ่นพับ เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของเทศบาลอย่างชัดเจน	45
3	ควรจะมีรถรับส่งประชาชนผู้ยากไร้ใช้จ่ายภายในครัวเรือน และหันมาพึ่งตนเองตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยยึดหลักทฤษฎีความพอเพียง	39
4	ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ปรับปรุงภูมิทัศน์ และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	32
5	ควรจะให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดในการแก้ไขปัญหาราคาไข่เป็ดตกต่ำ	24
ด้านการพัฒนาสังคม		
1	ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ด้วยความโปร่งใส และยุติธรรม อย่างเสมอภาคโดยเท่าเทียมกัน	49
2	ควรจะมีส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์งานประเพณีด้านต่างๆ โดยให้ชุมชนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้เพิ่มมากขึ้น	42
3	ควรจะมีมาตรการในการปราบปรามอบายมุขยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย ให้เข้มงวดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	39
4	ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬา	31

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการเมืองการบริหาร		
1	ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆ ตลอดถึงบทบาทหน้าที่ทางด้านการเมืองการบริหารของเทศบาล	32
2	ควรจะปรับปรุงเรื่องระบบน้ำประปา ให้สะอาด สามารถบริโภคได้	29
3	ควรจะจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำชุมชน	31
ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม		
1	ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกช่วยกันส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	26
2	ควรจะให้มีการดูแล รักษาความสะอาด คู คลอง ตลาดสด และย่านชุมชนอย่างจริงจัง	21
3	ควรให้ความสำคัญในการจัดเก็บขยะมูลฝอยใน ตรอก ซอก ซอย และจัดให้มีถังใส่ขยะอย่างเพียงพอ	18
4	ควรจะให้มีการรณรงค์ แนะนำให้ประชาชนทราบถึงวิธีการป้องกันโรคติดต่อชนิดต่างๆ อย่างทั่วถึง	16

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ข้อเสนอแนะของประชาชนจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านอาชีพต่างๆ ให้แก่ชุมชนอย่างหลากหลายและทั่วถึงมากที่สุด ในด้านการพัฒนาสังคม ได้แก่ ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ด้วยความโปร่งใส และยุติธรรม อย่างเสมอภาคโดยเท่าเทียมกันมากที่สุด ในด้านการเมืองการบริหาร ได้แก่ ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆ ตลอดถึงบทบาทหน้าที่ทางด้านการเมืองการบริหารของเทศบาลมากที่สุด และในด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกช่วยกันส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้นิยามสุ่มและมอร์แกน (Kerjcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน แล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง ก่อนที่จะนำไปใช้สอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-Ended) และปลายเปิด (Open-ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 ประเด็นหลัก 19 ประเด็นย่อยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช” สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นเพศชาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 เพศหญิง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50

ข้อมูลด้านอายุ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 18 – 35 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 อายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10

ข้อมูลด้านการศึกษา ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 75.92 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 24.58

ข้อมูลด้านอาชีพ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพ พ่อค้า/นักธุรกิจ จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 83.90 อาชีพรับจ้าง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10

5.1.2 ผลระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

ประชาชนเพศชาย มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน สำหรับประชาชนเพศหญิงพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

ประชาชนที่มีอายุ 18-35 ปีและตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ประชาชนที่มีอาชีพพ่อค้า/นักธุรกิจ และอาชีพรับจ้าง มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

5.1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ พบว่า

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันทุกด้านเช่นกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการบริหาร และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้นไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร จำแนกตามอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในด้านการพัฒนาสังคม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำหรับด้านการพัฒนาเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

- 1) ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านอาชีพต่างๆ ให้แก่ชุมชนอย่างหลากหลายและทั่วถึง
- 2) ควรจะจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ หรือจัดทำแผ่นพับ เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและรับทราบถึงบทบาทหน้าที่ของเทศบาลอย่างชัดเจน

3) ควรจะรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักใช้ง่ายภายในครัวเรือน และหันมาพึ่งตนเองตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยยึดหลักทฤษฎีความพอเพียง

4) ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ปรับปรุงภูมิทัศน์ และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

5) ควรจะให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดในการแก้ไขปัญหาราคาไข่เป็ดตกต่ำ

ด้านการพัฒนาสังคม

1) ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร ส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ด้วยความโปร่งใส และยุติธรรม อย่างเสมอภาคโดยเท่าเทียมกัน

2) ควรจะส่งเสริมสนับสนุนและอนุรักษ์งานประเพณีด้านต่างๆ โดยให้ชุมชนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้เพิ่มมากขึ้น

3) ควรจะมีมาตรการในการปราบปรามอบายมุขยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย ให้เข้มงวดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4) ควรจะให้ความสำคัญกับกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬา

ด้านการเมืองการบริหาร

1) ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมด้านต่างๆ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ทางการเมืองการบริหารของเทศบาล

2) ควรจะปรับปรุงเรื่องระบบน้ำประปา ให้สะอาด สามารถบริโภคได้

3) ควรจะจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำชุมชน

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

1) ควรจะให้เทศบาลตำบลหัวไทร มีการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกช่วยกันส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ควรจะให้มีการดูแล รักษาความสะอาด คุ คลอง ตลาดสด และย่านชุมชน อย่างจริงจัง

3) ควรให้ความสำคัญในการจัดเก็บขยะมูลฝอยใน ตรอก ซอก ซอย และจัดให้มีถังใส่ขยะอย่างเพียงพอ

4) ควรจะให้มีการรณรงค์ แนะนำให้ประชาชนทราบถึงวิธีการป้องกันโรคติดต่อชนิดต่างๆ อย่างทั่วถึง

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่สรุปมาทั้งหมด มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาใช้สำหรับการอภิปรายผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานความคิดเห็น คือ การบริหารงานตามระบบราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร โดยการบริหารการดำเนินงานของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนปกครองตนเอง และจัดการบริหารด้วยตนเอง ทั้งทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ค้ำจุนต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนอย่างยั่งยืน และความสันติสุขต่อสังคม ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาพึงตระหนักความพึงพอใจและสาระสำคัญในการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาบูรณาการร่วมกับการบริหารการดำเนินงานภายใต้แผนงานด้าน การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การเมืองการบริหาร และสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน และอนาคต โดยนำความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช มาพิจารณาเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดข้อสงสัย ดังกล่าว ซึ่งผลจากการศึกษามีประเด็นสำคัญ อภิปรายผล ดังนี้

1) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อบริการประชาชนเทศบาลตำบลหัวไทร ประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน ตอบคำถาม 19 ข้อ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งนี้ เพราะว่า ผู้บริหารไม่ได้ประชาสัมพันธ์หรือขยายผลในรูปแบบต่าง ๆ ให้ประชาชนในเขตเทศบาลมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเทศบาลตำบลหัวไทรอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ความสำคัญของเทศบาลต่อวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมช่วยแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด ค้ำจุน และยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **วิโรจน์ สนธิกรณ** ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า “ความพึงพอใจในการบริหารงานของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดมุกดาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลความพึงพอใจในการปฏิบัติงานส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง”

2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า คนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นหรือมีความรู้สึกพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลไม่เหมือนกัน โดยพบว่า เพศชายมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เพราะว่า เพศชายมีความสำคัญทางการเมืองสูงกว่าเพศหญิง ซึ่งสังเกตได้จากเพศชาย มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในระดับท้องถิ่นสูงกว่าเพศหญิง มีการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่า จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลแตกต่างกัน ส่วนคนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลสูงกว่าประชาชนที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งนี้เพราะว่าคนที่มีการศึกษาสูงขึ้นมีการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดียิ่งขึ้น มีความคิดรอบคอบ มองประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เข้าใจได้ว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการพิจารณาในการบริหารงานของเทศบาลในมุมมองที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นหรือเกิดความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลแตกต่างกัน สำหรับประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า พ่อค้าหรือนักธุรกิจมีความพึงพอใจสูงกว่าลูกจ้าง ทั้งนี้เพราะว่า สภาพรายได้ทางเศรษฐกิจของประชาชนที่เป็นนักธุรกิจมีรายได้สูงกว่าประชาชนที่เป็นลูกจ้างและอยู่ในระดับที่พึงพอใจกับในสถานการณ์ปัจจุบันส่วนประชาชนที่เป็นลูกจ้างมีรายได้ไม่สมดุลกับรายจ่าย จึงทำให้ประชาชนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นในเรื่องการบริหารงานที่กระทบต่อตนเองแตกต่างกัน และมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **ประยูร อรัญรุท** ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย พบว่า “ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูหลวง จังหวัดเลย อยู่ในระดับปานกลาง” และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าบุคคลทั้งสองอายุ คือ ตั้งแต่ 18 – 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ต่างมีความคาดหวังที่จะให้เทศบาลพัฒนาการบริหารงานที่กำหนดไว้ในนโยบายสาธารณะไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่จากการประเมินแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นไปในทำนองเดียวกัน คือ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายถึง เทศบาลยังไม่

สามารถบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้ประกาศไว้ในเป้าหมายของนโยบายสาธารณะ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของเทศบาลของคนส่วนใหญ่จึงมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3) ผลจากการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนทางด้านอาชีพ กลุ่มอาชีพต่างๆ อย่างหลากหลายแก่ชุมชน ควรปรับปรุงเส้นทาง ถนน จัดระเบียบสังคมอาคารสถานที่ มิให้มีการก่อสร้างรुक้าทางสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชน ให้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ **ธนากร ธาราระกุล** ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส พบว่า “ประชาชนในอำเภอหรือเสาะ มีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกรายประเด็น พบว่า “ด้านงานถนน ด้านอาคารสถานที่ ด้านงานขุดสระและงานประปา อยู่ในระดับปานกลาง”

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการเปรียบเทียบวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร เมื่อเปรียบเทียบตามเพศ โดยเพศชายมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิงอยู่ในระดับน้อย จึงขอเสนอแนะเทศบาลตำบลหัวไทร ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

2) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงขอเสนอแนะเทศบาลตำบลหัวไทร บรรจุแผนงาน โครงการไว้ในแผนพัฒนา โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น โดยมีเทศบาลเป็นจุดศูนย์กลางในการเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมเข้าด้วยกัน เพื่อให้การบริหารการดำเนินงานเทศบาลเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ได้แก่ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพต่างๆแก่ชุมชน โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจและรับทราบเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเทศบาล โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โครงการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด

3) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร ด้านการพัฒนาสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงขอเสนอแนะให้เทศบาล

ตำบลหัวไทร บรรจุแผนงาน โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาเทศบาล ได้แก่ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส โครงการส่งเสริมอนุรักษ์งานประเพณีต่างๆ โครงการปราบปรามยาเสพติด และแหล่งอบายมุขสิ่งผิดกฎหมาย โครงการเยาวชนสัมพันธ์ โครงการกีฬา ด้านยาเสพติด

4) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล ตำบลหัวไทร ด้านการเมืองการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงขอเสนอแนะให้เทศบาลตำบลหัวไทร บรรจุแผนงาน โครงการ ไว้ในพัฒนาเทศบาล ได้แก่ โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการเมืองการบริหาร โครงการปรับปรุงระบบ น้ำประปาให้สะอาดได้มาตรฐาน โครงการที่อ่านหนังสือพิมพ์ ประจำชุมชน

5) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล ตำบลหัวไทร ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงขอเสนอแนะ ให้เทศบาลตำบลหัวไทรบรรจุแผนงาน โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาเทศบาล ได้แก่โครงการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการดูแลรักษาความสะอาด คู คลอง และในตลาดสดเทศบาล ย่านชุมชน โครงการกำจัดขยะ มูลฝอยตกค้าง โครงการป้องกันโรคติดต่อชนิดต่างๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ควรทำการศึกษา การบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อจะมีข้อเปรียบเทียบความแตกต่างหรือสอดคล้องกัน

2) ควรศึกษาการบริหารงานในเชิงคุณภาพควบคู่กับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก การสังเกตการณ์โดยมีส่วนร่วม

บรรณานุกรม

1) หนังสือทั่วไป

กองทุนสนับสนุน, สำนักงาน. **ธรรมาภิบาลกรณีมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการด้านสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร : สายธาร, 2544.

โกวิท พวงงาม. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2544.

दनัย ไชยโยธา, รศ. **พจนานุกรมพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้า, 2544.

นโยบายและแผน เทศบาลตำบลหัวไทร, ฝ่าย. **แผนพัฒนาเทศบาลตำบลหัวไทร (พ.ศ. 2549-2551)**. นครศรีธรรมราช : เทศบาลนครนครศรีธรรมราช, 2548.

ประมวล รุ่งเสรี. **การบริหารการจัดการที่ดี**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน, 2542.

พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2547.

..... **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2547.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ไพรัตน์ เคะชรินทร์. **บททวนการพัฒนาชนบทไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดีแอนด์เอส, 2525.

ยุคศรี อาริยะ. **โอกาสวิวัฒน์กับ Good Governance ในธรรมาภิบาลกับคอร์รัปชันในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิถีทรรศน์, 2544.

วิชาการและแผนงาน, กอง. **แผนพัฒนาเทศบาลนคร (พ.ศ. 2549-2551)**. นครศรีธรรมราช : เทศบาลนครนครศรีธรรมราช, 2548.

สงศรี ชมภูวงศ์. **การวิจัย**. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.

สนิท จรอนันต์. **การปกครองท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายการศึกษา, 2543.

อมร รักษาสัตย์. **การเมืองการปกครองไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วี. เจ. พรีนติ้ง, 2545.

2) สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/รายงานการวิจัย

- จิตตินันท์ เคชะคุปต์. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขต กรุงเทพมหานคร : ความต้องการรูปแบบและคุณภาพ”. **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2542.
- ชาติรี คงรอด. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน : ศึกษากรณีในเขตอำเภอเมือง”. **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- ทวีพงษ์ หินคำ. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขาภิบาลริมใต้”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- ธนากร สาธาระกุล. “ความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส”. **ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2546.
- ประยูร อรัญรุท. “ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบ อบต. อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- พระมหาธรรมรัต อริชฌมโม (ยศขุน). “การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักสูตรที่มีในพระไตรปิฎก”. **วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2543.
- พิรุณ เสลานนท์. “การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปแบบ อบต.”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ยุทธนา แสนซัด. “การเลือกผู้นำท้องถิ่นในชุมชน”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2531.
- ลำพัน เศรษฐ์. “ทัศนคติทางจริยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด”. **สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2548.
- วิโรจน์ สนิธิกรณ. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมุกดาหาร.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541.

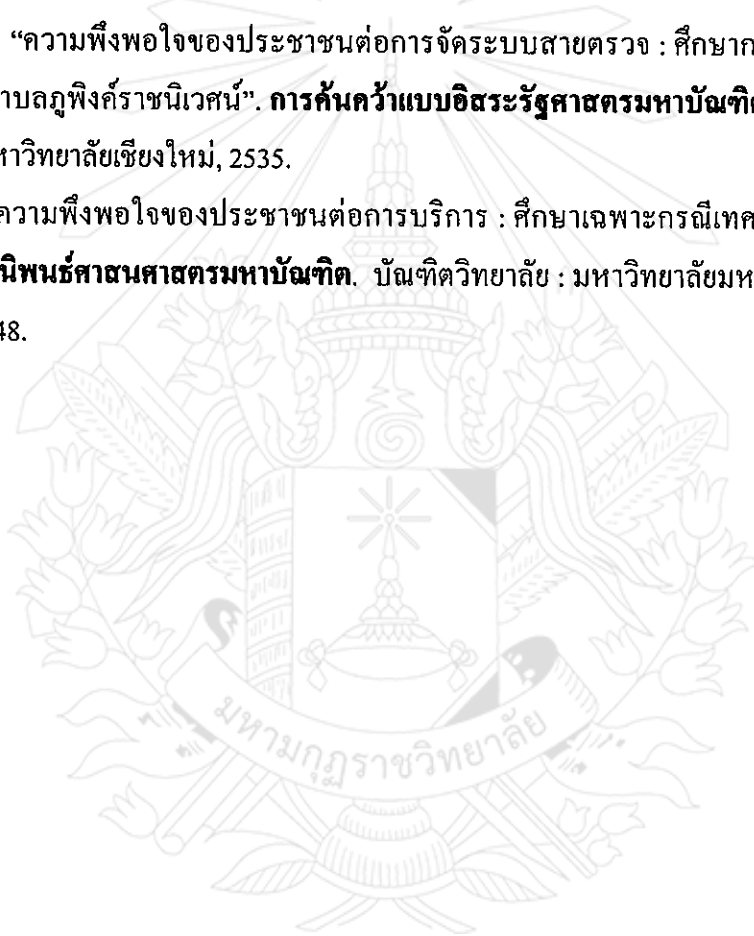
ศิริชัย อัมพวา. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ องค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลธนู”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง. “รายงานผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารงาน” **รายงานการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

สุรเชษฐ์ ทรัพย์สินเสริม. “ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”. **การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

อรรถกิจ กรณ์ทอง. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดระบบสายตรวจ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรตำบลภูฝิ่งศรีราชนิเวศน์”. **การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

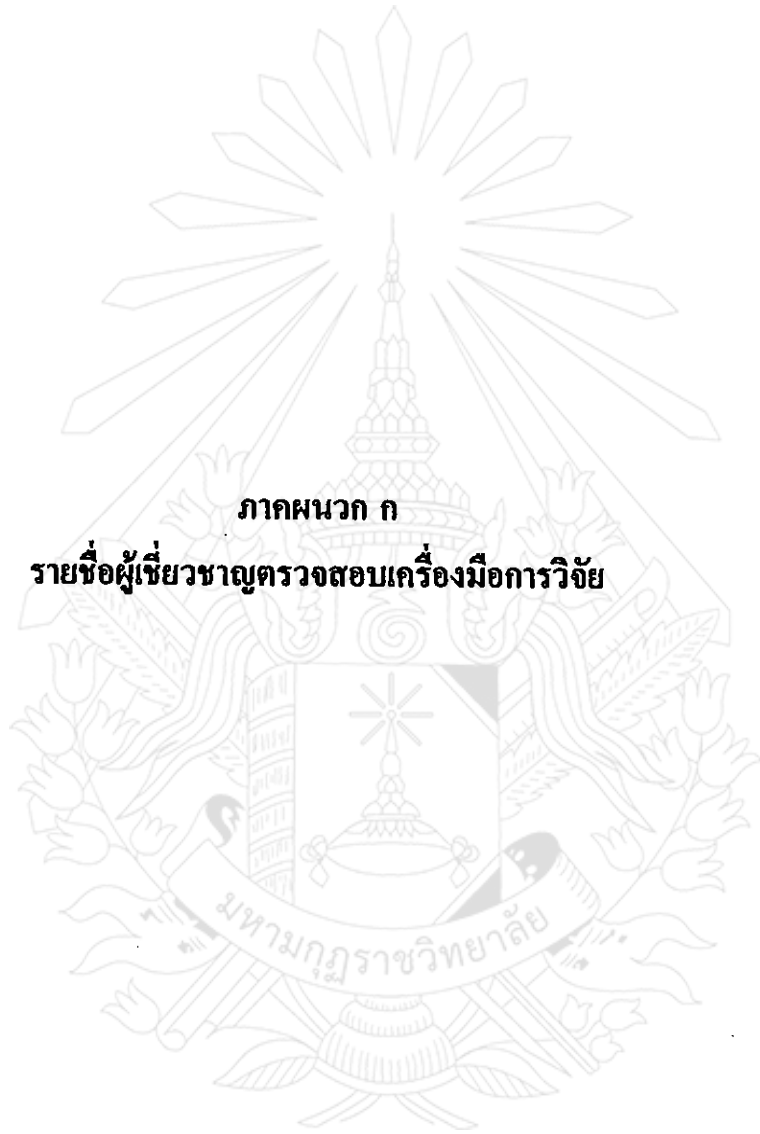
อรัญญา ม่วงแดง. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองลำพูน”. **สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2548.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

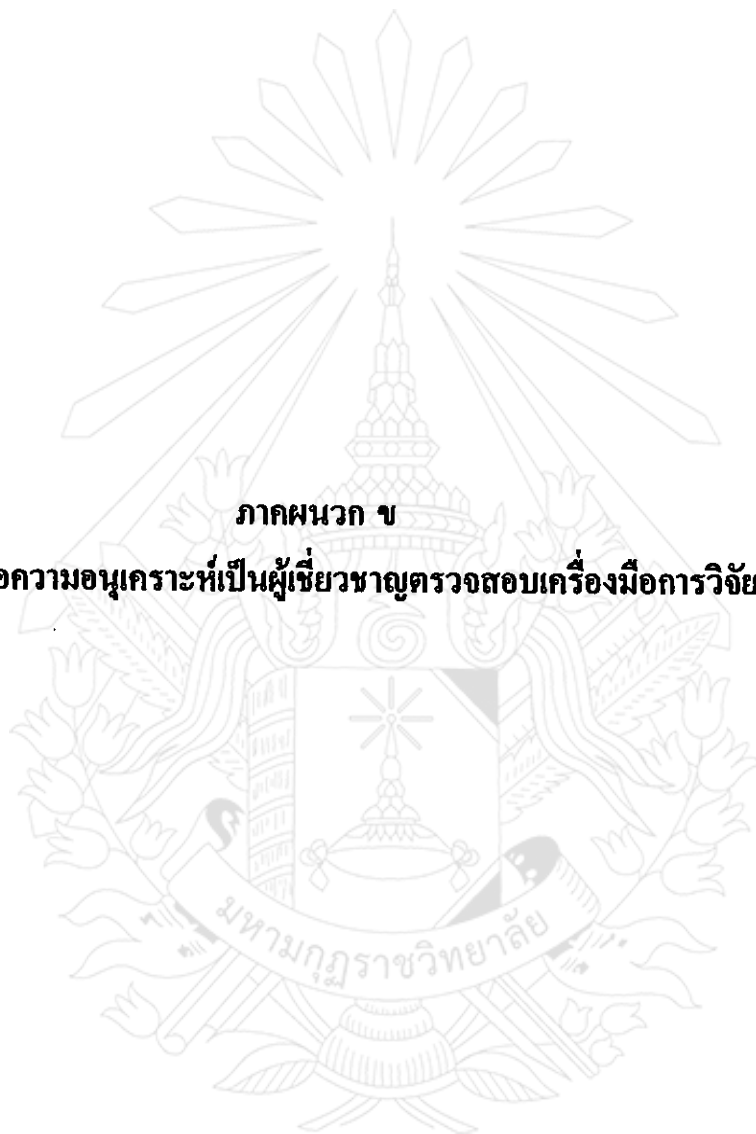

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)ว ๐๒๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร ดร.ไมตรี จันทร์หา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
- ๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายวิชาชนก ..... ชั้นโท ..... นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอ
เป็นสารนิพนธ์เรื่อง ..... ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าแพ จังหวัด
..... จังหวัดท่าแพ จังหวัดอำนาจเจริญ .....
.....

โดยมี ดร.เดชชาติ ..... อาจารย์พิเศษ ..... เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการ
พิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้าง
ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียด
ละเอียดดังเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร -

(พระมหาธรรมวัด อริยธมโม)
รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช

งานบัณฑิตศึกษา
สำนักงานวิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช
โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)ว ๐๒๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

๘๐๐๐๐

๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร. กิ่งกรชนก นานุกองแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายชัชวาลย์ ชันชกุล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอ

เป็นสารนิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบล

ห้วยทราย อำเภอทิวาทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยมี ดร. เฉลิมชาติ ตรีทรัพย์ เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังกล่าวแนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(Signature)

(พระมหาธรรมรัต อริยธมฺโม)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

งานบัณฑิตศึกษา

สำนักงานวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๗๙ ต่อ ๑๐๒

(Handwritten notes and signatures)
ดร. ชัชวาลย์ ชันชกุล
ขอขอบคุณที่ส่งเอกสารมาให้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
ดร. เฉลิมชาติ ตรีทรัพย์

ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)ว ๐๒๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เจริญพร ดร. ณรงค์ บุญพรชวัลย์
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. โครงร่างสารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายธีรวัฒน์ ชัยกุล นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอ
เป็นสารนิพนธ์เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานระดับตำบล ตำบลทิวไทร
อำเภอทิวไทร จังหวัดอ่างทอง

โดยมี ดร. เดชชาติ อธิการบดี เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างสารนิพนธ์ได้ผ่านการ
พิจารณาและอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้าง
ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียด
ดัดตั้งเอกสารที่แนบเรียนมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าว และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหากษัตริย์ อริยธัมมโม)

รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

งานบัณฑิตศึกษา
สำนักงานวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บและรวบรวมข้อมูล

เทศบาลตำบลหัวไทร
เลขที่รับ 541/๓
วันที่ ๕ เดือน ๗ พ.ศ. ๕๖
เวลา 10.40

ที่ ศธ ๖๐๑๔ (๒.๕) / ๒๗๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคก
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เรื่อง : ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร : นายกเทศมนตรีตำบลหัวไทร
สิ่งที่ส่งมาด้วย - แบบสอบถาม จำนวน 354 ชุด

ด้วย นายชิตชนก ชนะกุล นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการ
วิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมี ดร.เดชชาติ
ศิริทรัพย์ เป็นประธานอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประสงค์ขอข้อมูลจากประชาชน ในเขตพื้นที่ของ
ท่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา
ณ โอกาสนี้

เขียน นพคุณพจนานันท์
ขอเจริญพร

- ส. มหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอความอนุเคราะห์ของบุคคลภายนอก
ในพื้นที่เขตเทศบาล เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑
สารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจ
ของประชาชนที่มีต่อการบริหารงาน
ของเทศบาลตำบลหัวไทร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- เพื่อโปรดให้ทราบ
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคก

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์วิทยาเขตศรีธรรมมาโคก

โทร. ๐-๗๕๓๔-๐๔๙๙ ต่อ ๑๐๒

๖ มี.ค. ๕๑
๗ มี.ค. ๕๑
อ.ดร.ณัฐ

ภาคผนวก ง
ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติความเป็นมาของเทศบาลตำบลหัวไทร

เทศบาลตำบลหัวไทรได้รับการยกฐานะจาก “สุขาภิบาล” มาเป็น “เทศบาล” เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 มีพื้นที่ 1.6 ตารางกิโลเมตร เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2542 ตามหนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ค่วนมาก ที่ นศ 0018/35156 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2543 เนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,125 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบล คือ ตำบลหัวไทร ได้แก่ หมู่ที่ 1, หมู่ที่ 8 ตำบลหน้าสตน ได้แก่ หมู่ที่ 3, หมู่ที่ 7 มีครัวเรือน 1,350 ครัวเรือน จำนวนประชากร 4,500 คน ชุมชนในเขตเทศบาลมีทั้งหมด 7 ชุมชน

ลักษณะที่ตั้งอาณาเขต และเขตการปกครอง

ด้านทิศเหนือ จากหลักเขตที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่ปากคลองเขาพังไกร ฝั่งตะวันตกเส้นเขตเลียบบตามคลองหัวไทร ฝั่งตะวันตกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งอยู่ห่างจากถนนอนุสรณ์ 250 เมตร จากหลักเขตที่ 2 เส้นเขตเป็นเส้นตรงขนานกับถนนอนุสรณ์ไปทางทิศตะวันออก ตัดผ่านถนนหัวไทร-ปากหนัง ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลห่างจากถนนอนุสรณ์ 250 เมตร

ด้านทิศตะวันออก จากหลักเขตที่ 3 เส้นเขตเลียบบตามชายฝั่งทะเลไปทางทิศใต้เป็นระยะ 500 เมตร ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งอยู่ห่างจากถนน หัวไทร-ระโนด ตามแนวตั้งฉาก 180 เมตร

ด้านทิศใต้ จากหลักเขตที่ 4 เส้นเขตเป็นเส้นตรงขนานกับถนนอนุสรณ์ไปทางทิศตะวันตก ถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งคลองหัวไทร ฝั่งตะวันตก ห่างจากถนนอนุสรณ์ 250 เมตร จากหลักเขตที่ 5 เลื่อนตามคลองหัวไทร ฝั่งตะวันตกไปทางทิศใต้เป็นระยะทาง 215 เมตร ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองหัวไทร ฝั่งตะวันตกห่างจากถนนอนุสรณ์ 465 เมตร จากหลักเขตที่ 6 เส้นเขตตรงไปทางทิศตะวันตกตามแนวฝั่งทิศใต้ของถนนคงศาล ตัดผ่านถนน โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่ริมถนน โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ ฝั่งทิศตะวันตกจากหลักเขตที่ 7 เส้นเขตตรงไปทางทิศเหนือเป็นระยะทาง 200 เมตร ตามแนวฝั่งตะวันตกของถนน โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ ถึงหลักเขตที่ 8 ซึ่งตั้งอยู่มุมโรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ ตัดกับถนนหลังวัดหัวไทร จากหลักเขตที่ 8 เส้นเขตตรงไปทางทิศตะวันตก ตามแนวถนนหลังวัดหัวไทร จากหลักเขตที่ 8 เส้นเขตตรงไปทางทิศตะวันตก ตามแนวถนนหลังวัดหัวไทร ฝั่งทิศใต้ โดยตัดผ่านถนน หัวไทร-เขาพังไกร ถึงหลักเขตที่ 9 ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองเขาพังไกรฝั่งตะวันตก

ด้านทิศตะวันตก จากหลักเขตที่ 9 เส้นเขตเลียบไปตามฝั่งตะวันตกของคลองเขาพังไกร ไปทางทิศเหนือตัดผ่านถนนหัวไทร - นครศรีฯ จนบรรจบหลักเขตที่ 1

สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหัวไทร คณะปัจจุบันที่มาจากการเลือกตั้ง แบ่งเป็น 2 เขตเลือกตั้ง เขตละ 6 คน รวม 12 คน ได้แก่

ฝ่ายบริหาร

1. นายสมชาย อริยกุลนิมิต	นายกเทศมนตรี
2. นายเรวัตร์ ดำนตันติศุภกุล	รองนายกเทศมนตรี
3. นายประไพ มาลัยเวช	รองนายกเทศมนตรี
4. นายพลภัคค์ พูลเจริญ	เลขานุการนายกเทศมนตรี
5. นายศักรินทร์ เจริญสุข	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

สมาชิกสภาเทศบาล

1. นายเฉลียว เต็มเปี่ยม	ประธานสภาเทศบาล
2. นายคณเดลี๊ะ บินสมะ	รองประธานสภาเทศบาล
3. นายนันทิ ศรีอุทัย	สมาชิกสภาเทศบาล
4. นายขยยุทธ จารุศิริรังษี	สมาชิกสภาเทศบาล
5. นายสุธี ราชแก้ว	สมาชิกสภาเทศบาล
6. นายไพโรจน์ คิชูร์คล้าย	สมาชิกสภาเทศบาล
7. นายคำนึ่ง ฉิมหนู	สมาชิกสภาเทศบาล
8. นางถัดดาวัลย์ ช่วยแดง	สมาชิกสภาเทศบาล
9. นายจีรวัฒน์ จันทร์เทพ	สมาชิกสภาเทศบาล
10. นายสิทธิชัย บุญรักษา	สมาชิกสภาเทศบาล
11. นายก่อเดช เจาะคูหมัน	สมาชิกสภาเทศบาล
12. นายไผ่สอน นิยมเดชา	สมาชิกสภาเทศบาล

ข้อมูลในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2547 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นายก และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหัวไทร 63.55%

สำหรับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของเทศบาลตำบลหัวไทร มีดังนี้

วิสัยทัศน์

“เสริมสร้างอาชีพ พัฒนาเทศบาล ให้เป็นเมืองน่าอยู่คู่สังคมพัฒนาที่ยั่งยืน สืบสานวัฒนธรรม นวัตกรรม บริการเป็นเลิศเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่น”

พันธกิจ

1. ส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย
2. ก่อสร้าง บำรุงรักษา เส้นทางคมนาคม
3. การพัฒนาประสิทธิภาพ การเมืองการบริหาร
4. พัฒนาบุคลากร
5. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
7. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น ภูมิปัญญาและการกีฬา

เป้าประสงค์

1. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น ลดรายจ่าย
2. การคมนาคม ขนส่ง สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย
3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านกายใจ
5. อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมให้เป็นมรดกของอนุชนตลอดไป
6. ชุมชนในเขตเทศบาลมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ
7. เพื่อส่งเสริม และอนุรักษ์ มรดกทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ตลอดถึงภูมิปัญญา
8. ประสิทธิภาพในการบริหาร บริการ

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ หรือหน้าที่บังคับให้ปฏิบัติ และอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจาก นั้นยังมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะอื่นๆ กำหนด ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในฐานะระดับต่างๆ ไว้ แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล ดังนี้

หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ คือ

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย

สิ่งปฏิญ

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย หรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของ

เทศบาล

อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ คือ

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนด

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดไว้แล้ว ยังมีกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น

1. พรบ. ป้องกันก้นทรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ พ.ศ. 2464
2. พรบ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475
3. พรบ. สาธารณสุข พ.ศ. 2484
4. พรบ. ควบคุมการใช้อุจจาระทำปุ๋ย พ.ศ. 2490

5. พรบ. ควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493
6. พรบ. ป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2495
7. พรบ. ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498
8. พรบ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2499
9. พรบ. ควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502
10. พรบ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
11. พรบ. การผังเมือง พ.ศ. 2518
12. พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
13. พรบ. ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522

แหล่งที่มารายได้ และรายจ่ายของเทศบาล

เทศบาลมีแหล่งที่มาของรายได้ โดยแยกเป็นหมวด ดังนี้

1. หมวดภาษีอากร
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน
4. หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและทรัพย์สิน
5. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด
6. หมวดรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

รายจ่ายของเทศบาล มีดังนี้

1. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ
2. ค่าจ้างชั่วคราว
3. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ
4. ค่าสาธารณูปโภค
5. เงินอุดหนุน
6. รายจ่ายอื่นๆ

การบริหารงานของเทศบาล

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเทศบาล ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้

1. องค์กรประชาชน

2. สภาพเทศบาล
3. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล
4. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผน
5. คณะกรรมการติดตามและประเมินผล

แผนพัฒนาเทศบาล

1. แผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ภารกิจหลักในการส่งเสริมอาชีพ ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มั่นคง พอเพียง และปลอดภัยหนี้สิน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพ ธุรกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจในเขตเมือง ซึ่งจะทำให้ฐานะความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจของประชาชนโดยรวมดีขึ้น ส่งเสริมให้การหมุนเวียนของเงินในเขตเมืองโดยรวมดีขึ้น ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหลากหลาย พึ่งตนเองได้ ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการท่องเที่ยว

ประกอบด้วยแผนงานย่อย 3 แผนงาน ดังนี้

1.1 แผนงานส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ หมายถึง การให้การสนับสนุนจัดทำโครงการ ฝึกอบรมอาชีพด้านต่างๆ ที่สามารถให้ชุมชนนำความรู้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งมีโครงการจัดหาสถานที่อันเป็นตลาดสินค้าราคาถูกวันเสาร์-อาทิตย์

1.2 แผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว หมายถึง การกำหนดปรับปรุงสภาพพื้นที่ภูมิทัศน์ แล้วพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจระบบภายในชุมชน โดยมีรายได้ส่วนหนึ่งจากการท่องเที่ยว โดยจัดให้มี โครงการนิทรรศการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว และของดีเมืองหัวไทร โครงการจัดกิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของดีเมืองหัวไทร

1.3 แผนงานส่งเสริมการกระจายรายได้แก่ประชาชน หมายถึง การส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทรมีอาชีพ โดยจัดให้มีโครงการเกษตรชุมชน โครงการขายของเก่าทุน

2. แผนพัฒนาด้านสังคม

แผนพัฒนาด้านสังคม หมายถึง การพัฒนาในด้านการ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้ที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในเขตเมืองอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นให้อยู่คู่บ้านคู่เมือง ปรับปรุงระบบการสาธารณสุขมูลฐาน และการจัดบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังทางสาธารณสุขและอนามัยชุมชน

ประกอบด้วยแผนงานย่อย 5 แผนงาน ดังนี้

2.1 แผนงานสุขภาพโภชนาการและสถานที่ หมายถึง การให้บริการด้านสุขภาพในเขตเทศบาลมีประสิทธิภาพ โดยการอบรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้ประกอบการ และสถานที่บริการต่างๆ โดยมีโครงการที่ดำเนินการคือ โครงการอบรมทางด้านสุขภาพสถานที่จำหน่ายอาหาร โครงการอบรมแก่ผู้ประกอบการคัดแยกขยะมูลฝอย โครงการอบรมทางด้านสุขภาพสถานที่แต่งผม เป็นต้น

2.2 แผนงานรักษาความสะอาดสาธารณสุขสถาน หมายถึง การดูแล รักษาความสะอาดสถานที่สาธารณะต่างๆ ซึ่งมี โครงการทำความสะอาด และล้างตลาดสดด้วยน้ำยาสารเคมี โครงการจัดให้มีสถานที่ปิดประกาศที่สาธารณะ

2.3 แผนงานป้องกันรักษา และ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน หมายถึง การดูแล เอาใจใส่สุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทรให้มี พละนาามัยสมบูรณ์ และปราศจากโรคระบาด

2.4 แผนงานป้องกันและควบคุมโรค หมายถึง การควบคุมและป้องกันมิให้โรคติดต่อแพร่หลายในหมู่ นักเรียน ประชาชนทั่วไปในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร โดยการจัดให้มีโครงการควบคุมและป้องกันสารเสพติดในเขตเทศบาล โครงการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ โครงการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

2.5 แผนงานส่งเสริมการศึกษาวัฒนธรรมในชุมชน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวไทรมีความรู้และเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามในการช่วยกันอนุรักษ์ ส่งเสริมสนับสนุนประเพณีท้องถิ่นไว้สืบทอดตลอดไป โดยมีโครงการจัดงานประเพณีเนื่องในโอกาสต่างๆ โครงการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา

3. แผนพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

แผนพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร หมายถึง การพัฒนาในด้านการกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ปรับปรุงวิธีดำเนินการให้การเพิ่มพูนรายได้ของเทศบาลให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชน ให้การบริหารงานในสำนักงานมีประสิทธิภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถของพนักงานให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีขวัญและกำลังใจที่ดี ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้ สถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ตลอดจนมีความเข้าใจในการติดต่อราชการ

ประกอบด้วยแผนงานย่อย 9 แผนงาน ดังนี้

3.1 แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ แสดงความคิดเห็น หรือมีส่วนร่วมกับเทศบาล ซึ่งเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีความรู้สึกเท่า เทสบาลเป็นองค์กรของตน และให้ความสนับสนุนการดำเนินงานอย่างพร้อมเพียง โดยมีโครงการรับฟังความคิดเห็นและประชาคมเมือง โครงการประชาสัมพันธ์เลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล

3.2 แผนงานปรับปรุงและพัฒนารายได้ หมายถึง การจัดการรายได้มาใช้จ่ายในกิจการของเมืองให้มากขึ้น ปรับปรุงพัฒนารายได้ให้เกิดความสะดวก เป็นธรรมและถูกต้องแก่ผู้เสียภาษี โดยมีโครงการสนับสนุนคือ โครงการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บรายได้ โครงการจัดเก็บภาษี

3.3 แผนงานปรับปรุงระบบทะเบียนราษฎร และเอกสารของเทศบาล หมายถึง การจัดทำทะเบียนเอกสารของเทศบาลมีความทันสมัยและเหมาะสมกับสถานะและเสริมสร้างการปฏิบัติงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ โดยมีโครงการสนับสนุนคือ โครงการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล โครงการจัดทำงบประมาณประจำปี โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา โครงการประชาสัมพันธ์งานทะเบียนและบัตร

3.4 แผนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การเสริมสร้าง หรือหามาตรการป้องกันที่จะมีต่ออาคารบ้านเรือน สาธารณสถาน ชีวิตหรือผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมือง ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานประกอบการในเขตชุมชนเมือง จะต้องประสบภัย โดยหลักหนีให้พ้น มีโครงการที่สนับสนุน คือ โครงการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน(อปพร.) โครงการให้ความช่วยเหลือความเดือดร้อนแก่ประชาชนเมื่อเกิดภัยต่างๆ

3.5 แผนงานส่งเสริมความรู้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมของเทศบาล หมายถึง การประชาสัมพันธ์ ปลุกฝังให้ประชาชนในชุมชนได้มีความรู้ความเข้าใจ และรักษาสิทธิของตน มีโครงการที่สนับสนุนคือ โครงการเทศบาลเคลื่อนที่พบประชาชน โครงการระบบเสียงตามสาย

3.6 แผนงานกิจการเทศพาณิชย์ หมายถึง การให้บริการน้ำประปา ด้วยปริมาณเพียงพออย่างทั่วถึง การผลิตน้ำประปา สะอาด มีประสิทธิภาพ และราคาถูก มีโครงการสนับสนุนคือ โครงการปรับปรุงท่อเมน โครงการปรับปรุงระบบการผลิตน้ำประปา โครงการให้บริการน้ำประปา

4. แผนพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การพัฒนาทางด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม มลภาวะด้านต่างๆ ซึ่งจะต้องบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาด้านอื่นๆ เข้าด้วยกัน จึงจะสามารถที่จะดำเนินการและพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายได้ และจะต้องสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน

รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติให้ท้องถิ่นของตนเองจัดการฟื้นฟู และรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาสังคม ด้านการเมืองและการบริหาร โดยประชาชนมีส่วนร่วม ไม่กระทบต่อโอกาสในการพัฒนาของคนรุ่นต่อไป อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ประกอบด้วยแผนงานย่อย 4 แผนงาน ดังนี้

4.1 แผนงานสร้างจิตสำนึกและความตระหนัก ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหามลภาวะด้านต่างๆ และหันมาให้ความร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย โครงการรณรงค์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โครงการตรวจและให้คำแนะนำทางด้านสุขาภิบาล

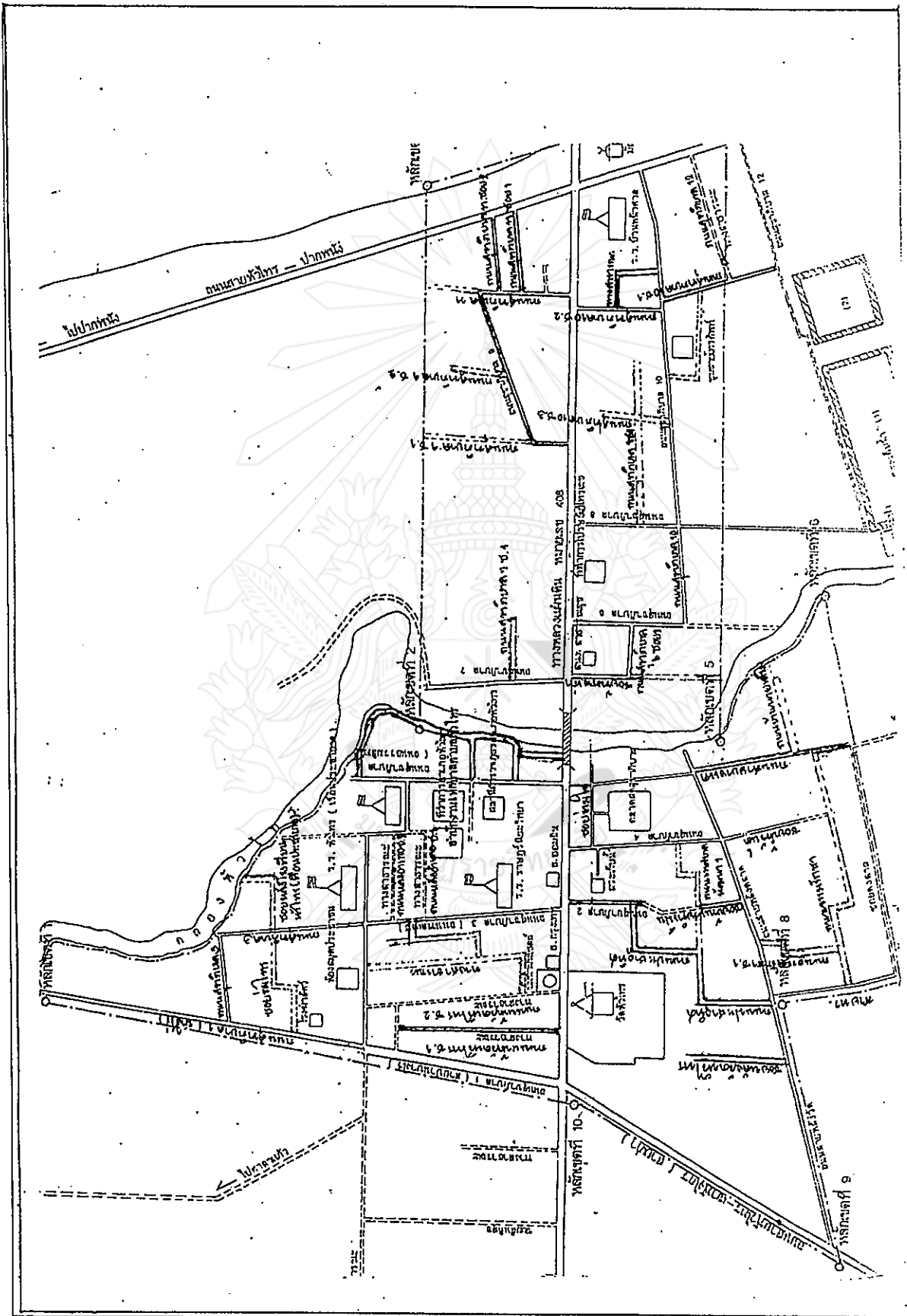
4.2 แผนงานเฝ้าระวังและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ไม่ให้ถูกทำลาย ประกอบด้วย โครงการที่ดำเนินการ คือ โครงการพัฒนาและทำความสะอาดแม่น้ำลำคลอง โครงการทำความสะอาดและล้างถนนย่านชุมชน โครงการรณรงค์ให้มีการลดปริมาณของขยะ โครงการทำความสะอาดและล้างท่อระบายน้ำ เป็นต้น

4.3 แผนงานบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การฟื้นฟูสภาพพื้นที่เสื่อมโทรม ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและเกิดจากการใช้ประโยชน์ต่างๆ รวมทั้ง การดำเนินการเพื่อบำบัดมลภาวะต่างๆ ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงตลาดสดเทศบาล โครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชน โครงการปรับปรุงสวนสาธารณะสุข โครงการฟื้นฟูท่อระบายน้ำเดิม

4.4 แผนงานศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับนำมาวางแผนในการพัฒนาในอนาคตต่อไป ประกอบด้วย โครงการศึกษาการกำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลหัวไทร โครงการศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน โครงการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสะอาดแม่น้ำลำคลอง โครงการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการผลิตและกำจัดขยะมูลฝอย และการบำบัดน้ำเสียจากครัวเรือน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารงานของเทศบาล จะต้องประกอบด้วยแผนงานหลักและแผนงานย่อย ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน จึงจะสามารถบริหารงานให้บรรลุตามเป้าหมายและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

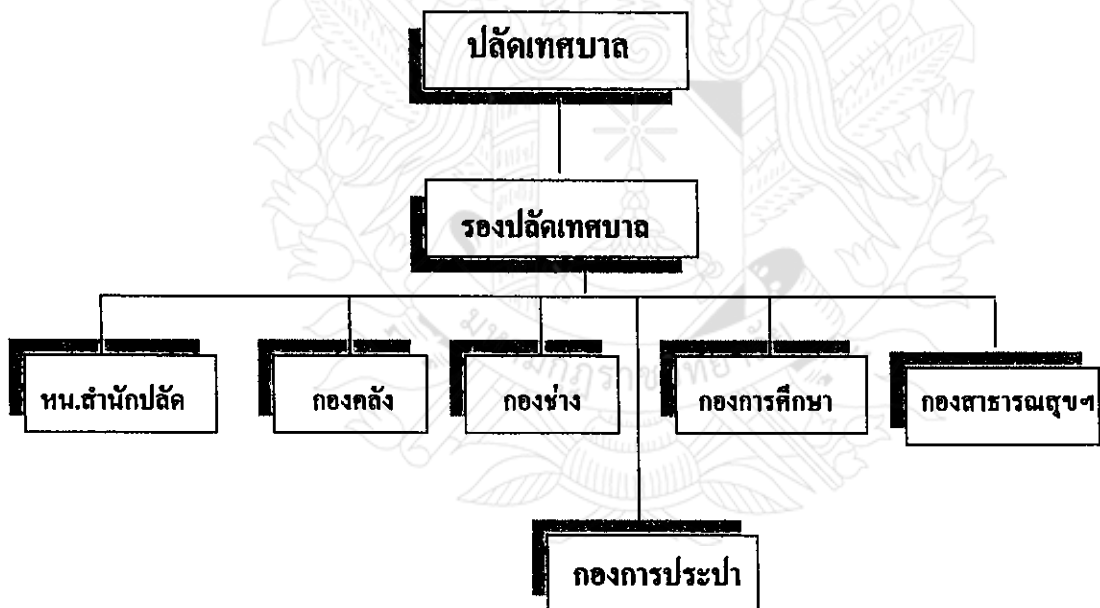
แผนที่แสดงอาณาเขต ของเทศบาลตำบลหัวไทร

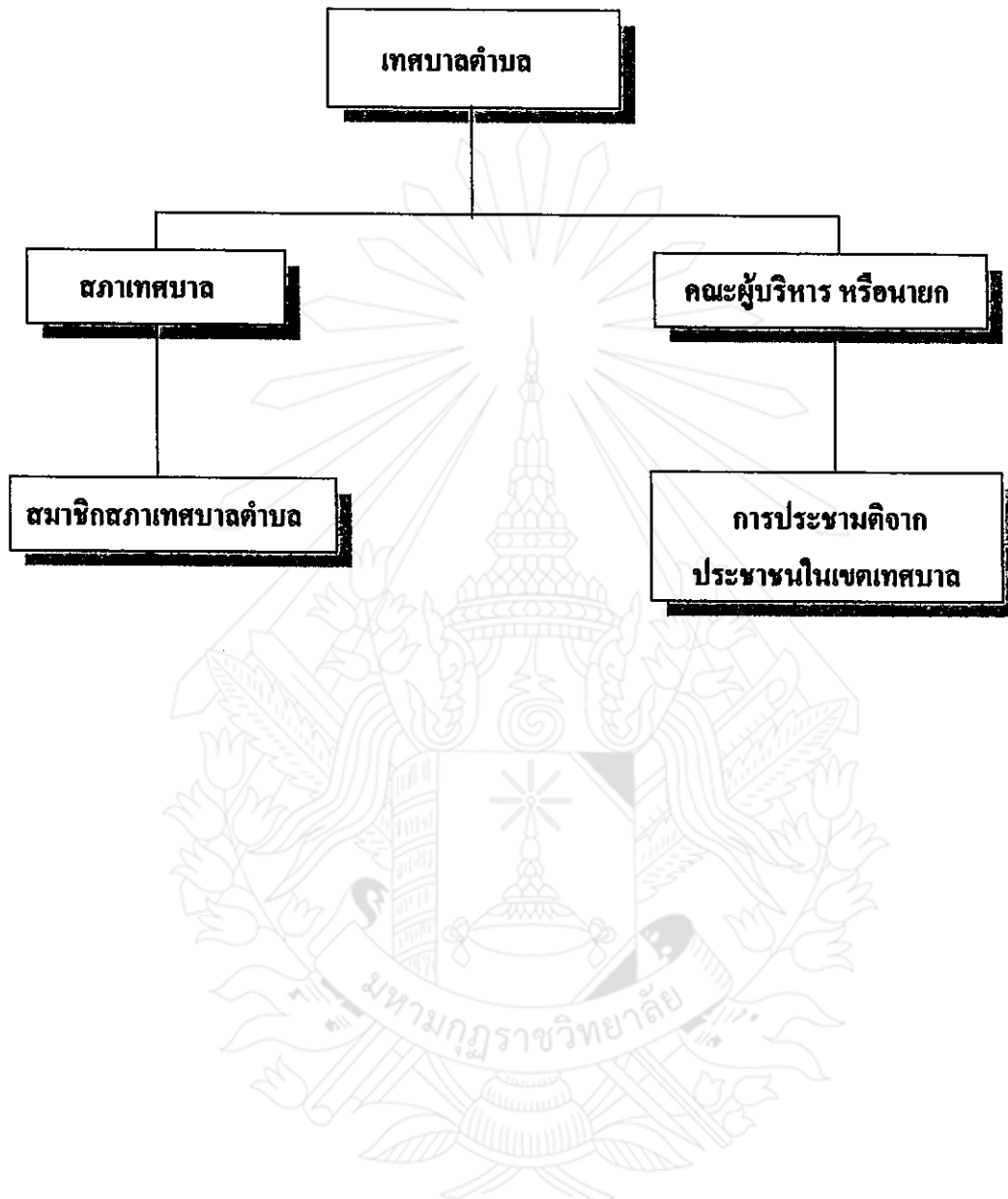
แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบลหัวไทร

แผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ การบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร

แผนภูมิแสดงโครงสร้างเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2543

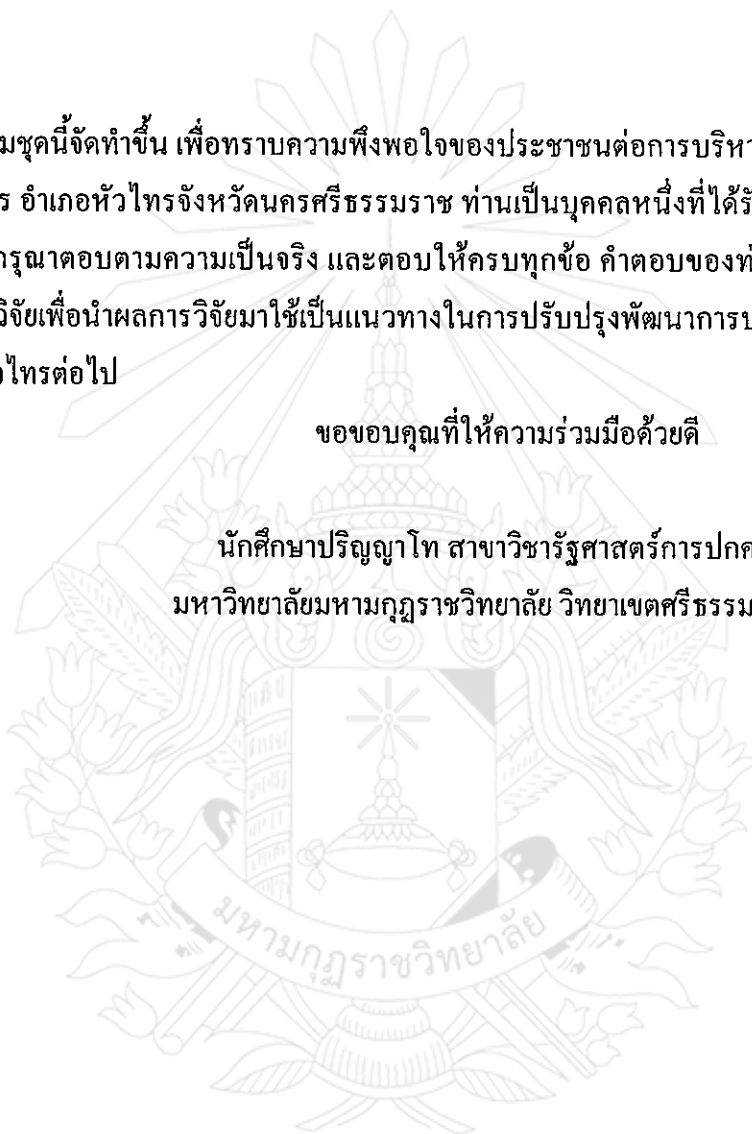
ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม**เรื่อง****ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช****คำชี้แจง**

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้น เพื่อทราบความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกให้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์การศึกษาวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทรต่อไป

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือด้วยดี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรม โศกราช

ตอนที่ 1

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริง

1. เพศ

1. ชาย
2. หญิง

2. อายุ

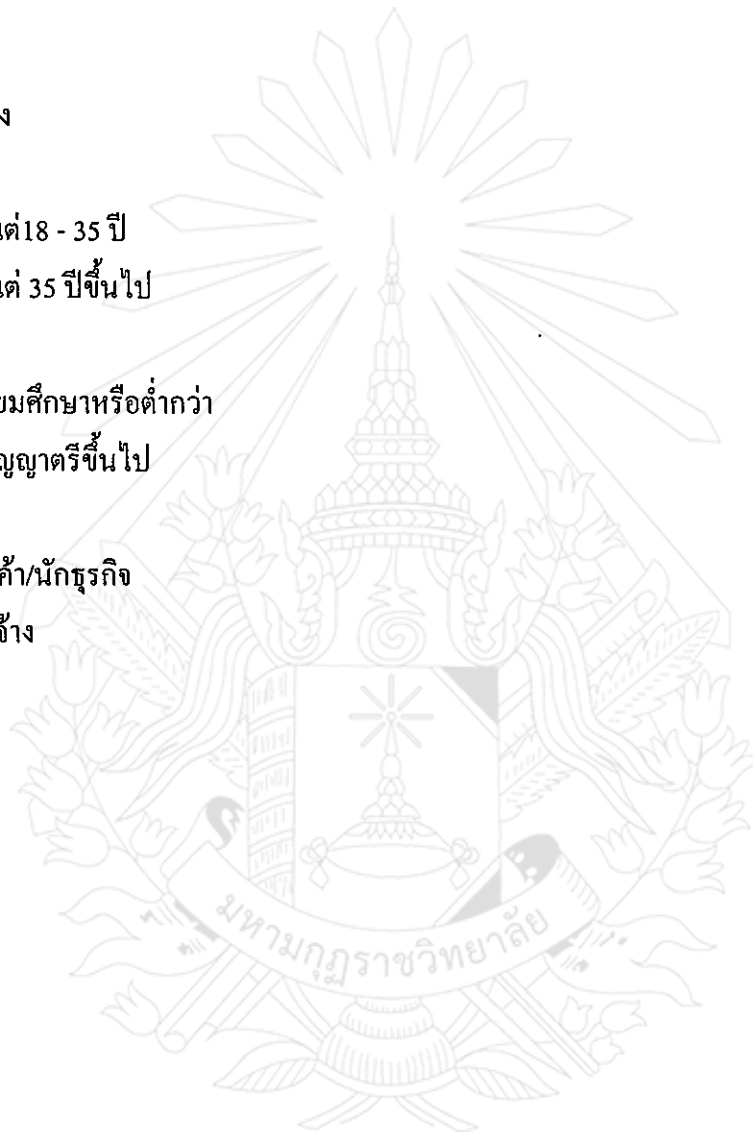
1. ตั้งแต่ 18 - 35 ปี
2. ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า
2. ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

1. พ่อค้า/นักธุรกิจ
2. รับจ้าง

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร

อำเภอหัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช

โปรดอ่านแบบสอบถามโดยละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจ

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ						
1	การส่งเสริมอาชีพประชาชนให้ได้ดีมีสุข						
2	การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุกหมู่เหล่า						
3	การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ						
4	การส่งเสริมการกระจายรายได้ในชุมชน						
5	การส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว						
	2. ด้านการพัฒนาสังคม						
6	การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้อาศัยเพื่อขจัดความทุกข์ยาก						
7	การรักษาความสะอาดป้องกันและควบคุมโรค						
8	การให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
9	การส่งเสริมสุขภาพอนามัย ให้แก่ประชาชน						
10	การส่งเสริมอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น						
3. ด้านการเมืองการบริหาร							
11	การเปิดโอกาสให้ประชาชนมี ส่วนร่วม						
12	การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาทสิทธิหน้าที่ให้ ประชาชน						
13	การช่วยเหลือป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยต่อ ประชาชน						
14	การแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนของประชาชน						
4. ด้านสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม							
15	การแจ้งข้อมูลข่าวสารเฝ้า ระวังป้องกันภัยธรรมชาติ						
16	การรณรงค์การดูแลสุขภาพ สิ่งแวดล้อม						
17	การสร้างจิตสำนึกให้ ประชาชนรักและหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติ						
18	การควบคุมป้องกันตลาดสด ให้ผู้บริโภคปลอดภัย						

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
19	การปรับปรุงท่อระบายน้ำ แก้ปัญหาหน้าท่วมขัง						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารในเขตเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทรจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลำดับที่	ขอบข่ายการบริหารงานเทศบาล	ปัญหาและแนวทางการส่งเสริม	หมายเหตุ
1	ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	....	
2	ด้านการพัฒนาสังคม	....	
3	ด้านการเมืองการบริหาร	....	
4	ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	....	

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม
ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อ ที่	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	
	1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ				
1	การส่งเสริมอาชีพประชาชน ให้ยู่ดีมีสุข	+ 1	0	- 1	1
2	การสร้างความเข้มแข็งให้ ชุมชนด้วยความเสมอภาคทุก หมู่เหล่า	3			1
3	การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ	3			1
4	การส่งเสริมการกระจาย รายได้ในชุมชน	3			1
5	การส่งเสริมพัฒนาการ ท่องเที่ยว	3			1
	2. ด้านการพัฒนาสังคม				
6	การส่งเสริมและอำนวยความสะดวก แก่ผู้อาศัยเพื่อขจัด ความทุกข์ยาก	3			1
7	การรักษาความสะอาด ป้องกันและควบคุมโรค	2		1	0.6
8	การให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ พิการ	3			1
9	การส่งเสริมสุขภาพอนามัย ให้แก่ ประชาชน	2		1	0.6

ข้อ ที่	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม
		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	
10	การส่งเสริมอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	3			1
	3. ด้านการเมืองการบริหาร				
11	การเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วม	3			1
12	การส่งเสริมความรู้ด้าน บทบาทสิทธิหน้าที่ให้ ประชาชน	3			1
13	การช่วยเหลือป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยต่อ ประชาชน	2		1	0.6
14	การแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนของประชาชน	3			1
	4. ด้านสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม				
15	การแจ้งข้อมูลข่าวสารเพื่อ ระวังป้องกันภัยธรรมชาติ	3			1
16	การรณรงค์การดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม	3			1
17	การสร้างจิตสำนึกให้ ประชาชนรักและหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติ	3			1
18	การควบคุมป้องกันตลาดสด ให้ผู้บริโภคปลอดภัย	3			1
19	การปรับปรุงท่อระบายน้ำ แก้ปัญหาน้ำท่วมขัง	3			1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายชิตชนก ชนะกุล
วัน เดือน ปีเกิด	วันอาทิตย์ที่ 25 มิถุนายน 2515
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 6 ตำบลคอนทรอ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดนครราชสีมา
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 328 หมู่ที่ 7 ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเข็รใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษา	
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2537	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
หน้าที่การงาน	
พ.ศ. 2538	พนักงานบริษัทเอกชน
พ.ศ. 2547	นายช่างโยธา 2 องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2548	วิศวกรโยธา เทศบาลตำบลหัวไทร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครราชสีมา